

KLASA: 612-12/22-01/0064

URBROJ: 114-06-23-62

Zagreb, 21. prosinca 2023.

Ravnatelj Agencije za elektroničke medije, g. Josip Popovac, na temelju članka 74. stavak 2. Zakona o elektroničkim medijima („Narodne novine“ broj 111/21 i 114/22), a u svezi s Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, Provedbenom odlukom Vijeća Europske unije o odobrenju ocjene Plana oporavka i otpornosti Republike Hrvatske kojeg je Vijeće Europske unije usvojilo 28. srpnja 2021., Odlukom Vlade Republike Hrvatske o sustavu upravljanja i praćenju provedbe aktivnosti u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti Republike Hrvatske 2021.-2026. od 8. srpnja 2021. (Narodne novine, broj 78/2021), Odlukom Ministarstva kulture i medija od 06. prosinca 2022. (KLASA: 023-01/22-01/0233, URBROJ: 532-02-01/1-22-01), Uputama za prijavitelje – Drugi Javni poziv na dodjelu bespovratnih sredstava za Uspostavu provjere medijskih činjenica (referentni broj: NPOO C1.1.1. R6-I2) te temeljem prijedloga Odbora za odabir projekata, donosi

ODLUKU

I. Na temelju provedenog postupka ocjenjivanja projektnih prijedloga (dalje u tekstu: projektni prijedlog ili projekt) primljenih temeljem Drugog Javnog poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za Uspostavu provjere medijskih činjenica (referentni broj: NPOO C1.1.1. R6-I2 – u daljnjem tekstu: Javni poziv) objavljenog na stranicama Agencije za elektroničke medije 8. rujna 2023. te prijedloga Odbora za odabir projekata od 15. prosinca 2023., a na temelju evaluacije i prijedloga Ocjenjivačkog odbora neovisnih procjenitelja, dodjeljuju se sredstva u ukupnom iznosu od 1.719.223,36 € (milijun sedam stotina i sedamdeset i tri eura i trideset šest eurocenti) za sljedeće projektne prijedloge:

Naziv korisnika, OIB i sjedište	Naziv projekta	Dodijeljeni iznos	Stopa sufinanciranja	Kratki opis projekta
Hrvatska udruga za odnose s javnošću, OIB: 84996804446, Zagreb	Unaprjeđenje kulture provjere činjenica	194.515,00 €	100%	Projekt predviđa razvoj specijaliziranog odjela unutar redakcije Lidera za provjeru točnosti informacija vezanih uz ekonomiju plasiranih tijekom izbora 2024. i 2025, a u partnerstvu sa stručnjacima s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu. Između ostaloga, objavit će se i preporuke za unaprjeđenje novinarskih i uredničkih procesa, dok se za javnost planiraju i edukativni materijali (online moduli, 10 kratkih filmova...) koji će se plasirati kroz različite platforme, uključujući društvene medije.

<p>Institut za istraživanje hibridnih sukoba, OIB: 31073348655, Zagreb</p>	<p>Projekt ATENA - Analiza Točnosti medijskih NapisA</p>	<p>198.775,00 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projektom će se uspostaviti novi provjeravatelj točnosti informacija u području obrambenih i sigurnosnih pitanja, s naglaskom na temu od javnog interesa: "Obrambena i sigurnosna pitanja povezana s nacionalnom i međunarodnom politikom", te, podtemama obrane i vojne sposobnosti, terorizma, diplomacije, obavještajnih operacija te informacijske i cyber sigurnosti. Predviđene su i edukacije za medijske djelatnike za prepoznavanje dezinformacija s područja obrane i sigurnosti.</p>
<p>Srpsko privredno društvo „Privrednik“, OIB: 76477474267, Zagreb</p>	<p>Razotkrivanjem dezinformacija protiv međunacionalne netrpeljivosti i razdora</p>	<p>173.359,49 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projekt predviđa uspostavu specijalizirane jedinice za provjeru točnosti informacija unutar prijaviteljeve postojeće platforme, tj. P-portal-a, kao i internetskog radija, a u partnerstvu s Pučkim otvorenim učilištem Ogulin. Odabrana tema projekta je tema od općeg interesa jer doprinosi objavljivanju (i označavanju) provjerenih informacija vezanih uz temu manjina u Hrvatskoj. Projekt predviđa i edukaciju novinara/fact-checkera koji će raditi na provjeri informacija; edukaciju gimnazijalaca za kritičko čitanje informacija u digitalnoj sferi; te kampanju podizanja svijesti i medijske kulture šire javnosti.</p>
<p>Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija</p>	<p>Uspostava novog neovisnog provjeravatelja u okviru Fakulteta elektrotehnike,</p>	<p>198.049,29 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projekt predviđa tematsku/sektorsku provjeru točnosti informacija u području elektrotehnike i računarstva. Provjera je</p>

Osijek, OIB: 95494259952, Osijek	računarstva i informacijskih tehnologija Osijek			vezana uz tehnologiju, sigurnost, privatnost, energetiku itd., na način da će se pokrenuti nova specijalizirana <i>fact-checking</i> platforma posvećena isključivo ovoj temi, u suradnji prijavitelja FERIT-a i Hrvatske udruge digitalnih izdavača (HUDI). Planira se izravna suradnja između vodećih nacionalnih i jednog internacionalnog medija i vlastite nove <i>fact-checking</i> platforme.
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, OIB: 96371000697, Osijek	„FoodFacts, internetski sustav provjere točnosti informacija o hrani”	198.325,12 €	100%	Projekt planira uspostaviti provjeravatelja informacija s područja hrane i prehrambene industrije te proceduru provjere informacija s tog područja. Na projektu će raditi multidisciplinarni tim visokokvalificiranih stručnjaka s područja biotehničkih i društvenih znanosti u poljima prehrambene tehnologije, hrane i nutricionizma, poljoprivrede, računarstva, politologije, komunikologije i ekonomije. Na krajnje korisnike planira utjecati i osiguravanjem dodatnog izvora kvalitetnih i provjerenih informacija koje se tiču hrane, nutricionizma i zdravlja te identificiranih informacijskih poremećaja iz navedenih područja kroz integraciju baze podataka u redakcije zainteresiranih medija.

<p>Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, OIB: 26093119930, Rijeka</p>	<p>EkonInfoChecker - Uspostava novog, neovisnog provjeravatelja informacija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci</p>	<p>194.601,05 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projekt predviđa uspostavu novog provjeravatelja koji će se usredotočiti na temu od općeg interesa – gospodarstvo. Na novoj platformi predviđa se objava minimalno 100 provjerenih informacija. Prijavitelj planira edukacije, uspostavu stručnog tima, produkciju medijskih sadržaja, informiranje javnosti i razvoj nove mrežne stranice i tehnologije za provjeru informacija.</p>
<p>Sveučilište u Zagrebu Fakultet političkih znanosti, OIB: 28011548575, Zagreb</p>	<p>FPZG FACT CHECK: jačanje sustava i procedure provjere točnosti informacija i mehanizama izobrazbe novih provjeravatelja informacija na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu</p>	<p>171.608,65 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projekt predviđa tematsku provjeru informacija vezanih uz izbore i mlade. Glavna svrha projekta je uspostaviti i osigurati održive i kontinuirane mehanizme i procedure osposobljavanja izobrazbe i jačanja kapaciteta provjeravatelja točnosti. To će se ostvariti kroz teoretsku (kurikularnu) izobrazbu i praktičnu primjenu u sklopu postojećih nastavnih jedinica na FPZG. Projekt se provodi u partnerstvu s udrugom GONG te pridruženim partnerima Sveučilištem u Dubrovniku i Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu.</p>
<p>Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić, OIB: 70921936463, Zaprešić</p>	<p>Održiva istina</p>	<p>193.040,61 €</p>	<p>100%</p>	<p>Projekt planira uspostaviti provjeravatelja informacija na veleučilištu te metodu/proceduru provjere informacija u medijskoj redakciji. Tematski se fokusira na provjeru informacija u području održivog razvoja, društvene odgovornosti u poslovnom sektoru i klimatskih promjena. Uz rad na provjeri informacija, producirat će se i</p>

					televizijske emisije, kao i internetski i novinski članci u svrhu borbe protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija.
Zagrebačka škola ekonomije i managementa, OIB: 96760515998, Zagreb	Prepoznavanje i razotkrivanje dezinformacija – nove tehnologije, iskustvo i znanje kao alati	196.949,15 €	100%		Projekt predviđa uspostavu novog centra za provjeru informacija, uz osnivanje specijaliziranih odjela za provjeru informacija kod medijskih partnera Srednja.hr i Radio 808. Uz provjeru informacija (očekivani volumen oko 90), predviđa se i niz aktivnosti na popularizaciji spoznaja o projektu i borbi protiv dezinformacija (npr. objave na društvenim mrežama, članci na Srednja.hr, radio emisije, tribine). Fokus provjera novog provjeravatelja bit će na području gospodarstva.

Navedenim korisnicima, čiju su projektni prijedlozi odabrani, uputit će se u roku od najkasnije 15 dana od objave ove odluke na mrežnoj stranici Agencije za elektroničke medije, u osobni korisnički pretinac odgovorne osobe prijavitelja/korisnika, Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava (dalje u tekstu: ugovor). Rok za dostavu potpisanih ugovora Agenciji za elektroničke medije je 8 dana od dana dostave ugovora u osobni korisnički pretinac odgovorne osobe korisnika.

II. Projektni prijedlog koji je evaluacijom i ocjenjivanjem neovisnih procjenitelja **dobio više od minimalnih 70 bodova, ali nije financiran** zbog toga što su dostupnim sredstvima financirani projektni prijedlozi iz točke I. koji su dobili veći broj bodova, te preostala sredstva nisu bila dovoljna za njegovo financiranje, je sljedeći:

Naziv prijavitelja, OIB i sjedište	Naziv projekta	Kratki opis projekta
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, OIB: 32840574937, Zagreb	Uspostava novog neovisnog provjeravatelja točnosti informacija u okviru Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar	Projekt predviđa uspostavu novog provjeravatelja i razvoj specijalizirane jedinice za provjeru informacija kod partnera (Green.hr) na temu ekologije i klimatskih promjena, što je tema od općeg interesa. Planira se niz materijala (članci, video objave, objave na društvenim mrežama) za popularizaciju projekta i borbu protiv dezinformacija.

III. **Projektni prijedlozi koji** evaluacijom i ocjenjivanjem neovisnih procjenitelja **nisu dobili minimalno 70 bodova**, te se stoga nisu kvalificirali za raspodjelu bespovratnih sredstava **i odbijaju se, su sljedeći:**

Naziv prijavitelja, OIB i sjedište	Naziv projekta	Kratki opis projekta
Centar za poduzetništvo – za razvoj i promoviranje poduzetničkog ponašanja, OIB: 75020571350, Osijek	In Media Veritas - destigmatizacija poduzetništva objavom provjerenih i točnih informacija u medijima	Projektom se predviđa uspostava i razvoj specijalizirane jedinice za provjeru informacija iz područja poduzetništva pri prijavitelju (Centar za poduzetništvo) i objava provjerenih informacija na postojećoj platformi poduzetnistvo.org. Predlaže se i studija o provjeri točnosti informacija, nekoliko televizijskih priloga i mini jingleova, te dvije tribine.
Generacija.hr – Udruga za promicanje medijske kulture, međugeneracijske solidarnosti i zaštite prava mladih, obitelji i umirovljenika, OIB: 65512346848, Zagreb	"Uspostava fact-checking jedinice za borbu protiv dezinformacija u javnim istupima političara"	Projektom se predlaže uspostava dvije nove fact-checking jedinice u postojećim redakcijama (generacija.hr i hrvatski-glasnik.com) koje bi provjeravale svakodnevne izjave političara na zbijanja u Hrvatskoj i svijetu. Fokus projekta je na izjave koje se odnose na mlade, marginalizirane skupine izravno o ili na teme koje se odnose na problematiku ljudskih prava i demokratskih vrijednosti.
Hrvatska nacionalna udruga za e-mobilnost „Strujni krug“, OIB: 54808710323, Zagreb	Uspostava platforme za provjeru medijskih činjenica o elektromobilnosti	Projektom se predlaže uspostaviti novu platformu za provjeru točnosti informacija te razviti novu rubriku u sklopu internetske stranice www.energetika-net.com/ s ciljem jačanja otpornosti na dezinformacije na temu električnih vozila i održive mobilnosti. Područje provedbe projekta obuhvaća ne samo područje održive mobilnosti, nego i

		ekologije, održivosti resursa i zaštite okoliša u cjelini.
Obnova, OIB: 97306877074, Zagreb	Obnova točnog informiranja javnosti o procesima migracije	Projekt predviđa uspostavu novog provjeratelja informacija i razvoj specijalizirane jedinice kod partnera (direktno.hr) koji će objavljivati provjerene informacije iz područja migracija i iseljavanja. Planira se i razvoj i implementacija automatskog filtriranja vijesti u kojima se spominju ključne riječi povezane s iseljavanjem.
Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, OIB: 78328494160, Zagreb	Putevima istine	Projekt predviđa provjeru informacija vezanih uz povijesne činjenice iz razdoblja Drugog svjetskog rata i nakon rata na specijaliziranoj <i>fact-checking</i> platformi True Fact. Projekt okuplja tim znanstvenika, novinara i aktivista koji planiraju provjere informacija, edukacije, međunarodnu konferenciju i medijske sadržaje koji doprinose borbi protiv dezinformacija.
Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, OIB: 83615500218, Split	Provjera točnosti informacija u području klimatskih promjena s naglaskom na područje Mediterana	Projekt se temelji na uspostavi novog provjeratelja informacija na temu klimatskih promjena na Mediteranu. Predviđa se lansiranje nove platforme, newsletteri, podcasti i edukacije za novinare i javnost.
Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, OIB: 45001686598, Zagreb	Infodemiologijom od mora lažnih vijesti do znanstveno mjerljivih istinitih činjenica (istina) o mentalnom zdravlju	Projekt se bavi temom mentalnog zdravlja koja je od općeg interesa, a nije još dovoljno obrađena s aspekta <i>fact-checkinga</i> . Predviđa se razvoj i implementacija vlastitog naprednog sustava provjere činjenica koji bi trebao pomoći u borbi protiv lažnih vijesti. Projektom se planira unaprijediti objava informacija na portalu promente-emphatica.hr.
Veleučilište PAR, OIB: 89694105768, Rijeka	Uspostava novog provjeratelja točnosti informacija na Veleučilištu PAR	Projektom se predlaže uspostava suradnje između Veleučilišta PAR i medija Bug.hr s ciljem uspostave novog provjeratelja informacija na Veleučilištu PAR i platforme za provjeru točnosti informacija povezanih sa sektorom ekonomije i gospodarstva te uspostava specijalizirane jedinice za provjeru informacija medijske redakcije i medijskog portala Bug.hr.

Zajednica športskih udruga i saveza Zagrebačke županije, OIB: 86461041615, Samobor	Promicanje medijske pismenosti na području Zagrebačke županije	Cilj projekta je stvaranje pouzdanog i transparentnog sustava za provjeru informacija i vijesti vezanih uz sportske događaje, rezultate, igrače i sportske organizacije u Zagrebačkoj županiji. Navodi se da su edukacije primarna aktivnost projekta.
--	--	--

III. Administrativnom i tehničkom provjerom utvrđeno je kako sljedeći projektni prijedlozi **nisu ispunili sve formalne uvjete**, i stoga nisu prošli proces evaluacije i ocjenjivanja, te su odbačeni zbog nezadovoljavanja formalnih uvjeta:

Naziv prijavitelja, OIB i sjedište	Naziv projekta
Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju, OIB: 71221363917, Zagreb	Unapređivanje sustava provjere informacija razvojem baza podataka i inovativnih procedura
Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu, OIB: 26525403450, Zagreb	VIDI - Verifikacijom informacija protiv dezinformacija
EFFECTUS veleučilište, OIB: 47182242398, Zagreb	EFFECTUS KLINIKA - provjera istinitosti financijskih i pravnih vijesti u hrvatskim medijima
Glas poduzetnika, OIB: 87582274224, Zagreb	Projekt provjere točnosti informacija za poduzetnike u medijima
Hrvatska udruga menadžera sigurnosti, OIB: 16381590465, Zagreb	Mjesto sigurnih informacija
Hrvatski novinari i publicisti, OIB: 38279989730, Zagreb	Youth Check - portal za provjeru informacija o mladima
Hrvatski savez za rijetke bolesti, OIB: 84873085315, Zagreb	Check4rare - medijsko izvještavanje o osobama oboljelim od rijetkih bolesti
Institut za migracije i narodnosti, OIB: 80265403319, Zagreb	Migracije i istina
Institut za nove medije i e-demokraciju, OIB: 26906005281, Zagreb	Potjehov pečat: neovisna provjera točnosti informacija
Roditelji u akciji, OIB: 06947174377, Zagreb	Reci Fakat - Provjerenim činjenicama o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima za društvo otporno na dezinformacije
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, OIB: 83830458507, Osijek	Dizajn i implementacija alata za provjeru medijskih činjenica - biomedicinskih informacija
Sveučilište Sjever, OIB: 59624928052, Koprivnica	FCNorth
Sveučilište Sjever, OIB: 59624928052, Koprivnica	PAZI! Provjera akademskih Znanstvenih Izvora
Sveučilište u Rijeci – Fakultet informatike i digitalnih tehnologija, OIB: 64218323816, Zagreb	Platforma za provjeru informacija iz domene umjetne inteligencije na temelju znanstvenih objava (SCI-VerifAI)
Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet, OIB: 98164324541, Rijeka	Uspostava platforme za provjeru medicinskih činjenica ProvjeRI
Teleskop media - udruga za zaštitu slobode govora i mišljenja, OIB: 85221036911, Zagreb	Činjenicama protiv dezinformacija

Udruga Rijeka danas, OIB: 78584515659, Rijeka	Istinometar
Veleučilište Edward Bernays, OIB: 13055296868, Zagreb	Fact-Checker inkubator
Županijska liga protiv raka – Split, OIB: 71692007850, Split	In medias (ST)res - provjera medijskih činjenica i jačanje otpornosti medija i društva na dezinformacije

IV. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Predmet Javnog poziva dodjela je bespovratnih sredstava za provjeru točnosti informacija objavljenih u javnom prostoru, medijima i na društvenim mrežama, a istim se definiraju ciljevi, kriteriji i postupci za dodjelu bespovratnih sredstava namijenjenih provedbi projekata u uspostavi sustava provjere medijskih činjenica koje se financiraju iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. (u daljnjem tekstu: NPOO). Javni poziv raspisan je u sklopu mjere „Uspostava provjere medijskih činjenica i sustava javne objave podataka“ (referentni broj: NPOO C1.1.1. R6-I2), a nositelji mjere su Ministarstvo kulture i medija i Agencija za elektroničke medije te predstavlja drugi javni poziv raspisan u sklopu navedene mjere.

Predmet Javnog poziva je: dodjela bespovratnih sredstava znanstveno-obrazovnim, znanstvenim i znanstveno-istraživačkim ustanovama (sveučilišta, fakulteti, visoka učilišta, veleučilišta, instituti) i udrugama, samostalno ili u partnerstvu sa znanstveno-obrazovnim i znanstveno-istraživačkim ustanovama i/ili udrugama i/ili pravnim ili fizičkim osobama (samostalni medijski profesionalci) koje su mikro, malo ili srednje poduzeće sukladno definiciji malih i srednjih poduzeća na način utvrđen u Prilogu I. Definicija MSP-ova Uredbe 651/2014, u svojstvu prihvatljivih partnera, upisani u odgovarajuće upisnike za obavljanje medijske djelatnosti a kojima osnivač nije tijelo javne vlasti.

Bespovratna sredstva se dodjeljuju za sufinanciranje aktivnosti povezanih s provedbom projekta za uspostavu sustava provjere točnosti informacija objavljenih u javnom prostoru, medijima i na društvenim mrežama, ulaganjima u jačanje kapaciteta i kompetencija postojećih provjeravatelja informacija (*fact-checkera*), uspostavljanjem novih neovisnih provjeravatelja i uspostavljanjem i jačanjem sustava i procedura provjere informacija (*fact-checking*) u medijskim redakcijama i otpornosti medija na dezinformacije, te poticanjem kvalitetnog i vjerodostojnog novinarstva, kao i poticanjem stvaranja medijskih sadržaja vezanih uz borbu protiv dezinformacija. Aktivnosti obuhvaćene ovim javnim pozivom trebaju doprinijeti jačanju otpornosti društva na dezinformacije smanjenjem količine dezinformacija, misinformacija i lažnih vijesti u javnom prostoru, jačanjem informacijske pouzdanosti i sigurnosti kod konzumiranja medijskih sadržaja i korištenja društvenih mreža i jačanjem medijske pismenosti.

Svrha (cilj) Javnog poziva je: jačanje otpornosti društva na dezinformacije smanjenjem količine dezinformacija, misinformacija i lažnih vijesti u javnom prostoru, jačanje informacijske pouzdanosti i sigurnosti kod konzumiranja medijskih sadržaja i korištenja društvenih mreža, jačanje kvalitete novinarstva i vjerodostojnog izvještavanja i jačanje medijske pismenosti.

Posebni ciljevi Javnog poziva su:

1. Jačanje kapaciteta i kompetencija postojećih provjeravatelja informacija (*fact-checkera*) i uspostavljanje novih neovisnih provjeravatelja.
2. Uspostavljanje i jačanje sustava i procedura provjere informacija (*fact-checking*) u medijskim redakcijama i poticanje stvaranja medijskih sadržaja vezanih uz borbu protiv dezinformacija.

Upute za prijavitelje – Javni poziv zajedno s obrascima, priložima i dodacima objavljeni su i ažurirane na mrežnoj stranici Agencije za elektroničke medije - <https://www.aem.hr/blog/2023/09/08/objavljen-drugi-javni-poziv-za-uspostavu-sustava-provjere-tocnosti-informacija/> .

Krajnji rok za završetak provedbe prihvaćenih projektnih prijedloga je 31. prosinca 2025.

Kako bi se osigurao integritet djelovanja u okviru programa uspostave i jačanja sustava provjere točnosti informacija, **odabrani se projekti, odnosno prijavitelji moraju pridržavati temeljnih Načela rada, a koja su bila sastavni dio predmetnog Javnog poziva.** Načelima rada prijavitelje se upućuje na obvezu prihvaćanja i poštivanja temeljnih standarda i principa rada kojima se vode i ključne međunarodne organizacije i projekti na području borbe protiv dezinformacija i provjere točnosti informacija. Pridržavanje Načela rada predstavlja jedan od temeljnih kriterija pri nadzoru provedbe projekta, pri usvajanju obaveznih izvještaja o provedbi (su)financiranog projektnog prijedloga i pri usvajanju završnog izvještaja i ocjenjivanja provedbe projekta.

Prijavitelji kojima su odobrena sredstva obvezni su tijekom provedbe projekta na sudjelovanje u radu suradničke platforme kojom će upravljati Agencija za elektroničke medije te slijedom uputa Agencije za elektroničke medije. Na suradničkoj će se platformi objavljivati, organizirati, razvrstavati i arhivirati provjerene informacije, što, između ostalog, omogućuje naknadnu analizu materijala i stvaranje repozitorija za istraživačke i druge projekte. Na suradničkoj platformi prijavitelji projekata financiranih u okviru ove investicije morat će objavljivati sve informacije koje su provjerili u sklopu svog projekta, te će moći surađivati na različitim aktivnostima istraživanja i utvrđivanja činjenica, razmjenjivati alate koji podržavaju analizu i provjeru informacija multimedijskog sadržaja te alate za otkrivanje i prikupljanje sadržaja iz različitih online izvora.

Na Javni poziv pristiglo je ukupno 38 prijava od kojih je 19 prijava odbačeno kao neprihvatljivo, zbog nezadovoljavanja svih formalnih i administrativnih uvjeta, dok je 19 prijava upućeno na evaluaciju i ocjenjivanje izabranim vanjskim neovisnim procjeniteljima, koje je imenovao ravnatelj Agencije za elektroničke medije na prijedlog Odbora za odabir projekata, a temeljem Javnog poziva za izbor neovisnih vanjskih procjenitelja za ocjenjivanja projekata u okviru NPOO mjere „Uspostava sustava provjere točnosti informacija“ od 19. travnja 2023.

Kriteriji bodovanja projektnih prijedloga objavljeni su kao Prilog 3 Javnog poziva.

Od 19 ocijenjenih projektnih prijedloga, 10 projektnih prijedloga dobilo je 70 i više bodova. **Za dodjelu bespovratnih sredstava odabrano ukupno 9 projektnih prijedloga, te su im dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 1.719.223,36 €** (milijunsedamstodevetnaesttisućadvjestodvadesettri eura i tridesetšest eurocenti).

Projektni prijedlog prijavitelja Institut društvenih znanosti Ivo Pilar dobio je više od 70 bodova, međutim, ostali projektni prijedlozi odabrani za financiranje imali su više bodova, a preostala sredstva nisu bila dostatna za financiranje ovog projektnog prijedloga te isti nije dobio financijska sredstva.

U nastavku slijedi popis prijavitelja odnosno **financiranih projektnih prijedloga** s naznačenim ukupnim brojem bodova te obrazloženjem neovisnih procjenitelja:

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Hrvatska udruga za odnose s javnošću, OIB: 84996804446, Zagreb	Unaprjeđenje kulture provjere činjenica	73
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt Hrvatske udruge za odnose s javnošću (HUOJ), u partnerstvu s Liderom i Ekonomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu (EFZG), predviđa razvoj specijaliziranog odjela za provjeru informacija vezanih uz ekonomiju, a plasiranih tijekom izbora 2024. i 2025. unutar redakcije Lidera. U okviru projekta, prijavitelj planira pokrenuti novu medijsku platformu te navodi da će razotkrivene dezinformacije biti „filtrirane u tematskim cjelinama“. Tema je od javnog interesa. Projekt zadovoljava i dodatne kriterije jer se uz provjerene informacije, za javnost planiraju aktivnosti sa svrhom popularizacije spoznaja i aktivnosti na projektu (okrugli stolovi, podcast, dijeljenje sadržaja na društvenim mrežama) te medijski sadržaji koji doprinose borbi protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija.</p> <p>Rezultati projekta su primjenjivi i iskoristivi. Projekt sadrži relevantne i neposredne rezultate: uspostavljanje specijalizirane jedinice za provjeru informacija unutar medijske redakcije projektnog partnera Lider media d.o.o., implementacija edukacijskog programa, izrada preporuka za unapređenje novinarskih i uredničkih poslova, okrugli stolovi, studijska putovanja i uspostavljanje suradnje s medija koji imaju jedinice za provjeru informacija; u svrhu razvoja međunarodne suradnje i preuzimanja primjera dobre prakse, te produkcija i objava kratkih filmova koji se bave temom informacijskih poremećaja. Međutim, projekt ne specificira ciljeve što se tiče broja provjerenih informacija, tek da će se one „redovito objavljivati“. Proračun zadovoljava kriterije poziva. Prijavitelj je opisao proračun, opisani su očekivani rezultati projekta te je u odnos stavljen iznos troškova povezan sa aktivnostima i rezultatima projekta.</p> <p>Operativno je projekt solidno postavljen. Projektni tim, uključujući voditelja projekta, ima iskustva u upravljanju europskim projektima. Navodi se da EFZG „posjeduje iskustvo u području provjere činjenica utemeljeno na znanstvenim metodama“, te da će u projekt biti uključene dugogodišnje sektorske novinarke Lidera.</p> <p>Projektne aktivnosti usklađene su s ciljevima, no plan aktivnosti nije dovoljno razrađen. S obzirom na to da se gotovo sve aktivnosti planiraju tijekom cijelog ili većeg dijela projekta, nije jasno niti hoće li se aktivnosti razvijati logičnim slijedom. Npr. ukoliko se želi učiti od međunarodnih <i>fact-checkera</i> onda bi ova aktivnost trebala biti na samom početku projekta (a ne planirana za cijeli projekt) tako da se znanja uključe u procedure provjere. Projekt zadovoljava niz metodoloških kriterija. Projektom je uspostavljena i vidljiva transparentnost ustroja, procedura i metodologije provjere informacija u skladu sa kodeksom etike. Prijavitelj navodi da će po utvrđivanju netočnosti izrečene činjenice istu dekonstruirati (<i>debunk</i>) te će se predmetno dati na dvostruku provjeru stručnjacima iz reda znanstvenika (Ekonomski fakultete Sveučilišta u Zagrebu). Na taj način razotkrivena netočna informacija objavit će se na platformi.</p> <p>Dobro je vidjeti da se u prijavi navodi da će se jačati suradnja s međunarodnim <i>fact-checking</i> organizacijama, ali ne navodi se s kojima. Snažna suradnja s akademskom zajednicom i medijima je evidentna. Prijavitelj također navodi suradnju sa Algebrom, te organizaciju radionica i konferencija u vezi umjetne inteligencije. Kroz opisane suradnje planira se popularizacija medijskih sadržaja i edukacija javnosti. Zaključno, projekt je profiliran i visoke kvalitete.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Institut za istraživanje hibridnih sukoba, OIB: 31073348655, Zagreb	Projekt ATENA - Analiza Točnosti mEdijskih NapisA	75
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt predviđa provjeru informacija vezanih uz obranu i sigurnost, koje spadaju pod teme od javnog interesa. Rezultati su jasno identificirani i kvantificirani: više od 70 analiza informacija, te 20 sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija, edukacije za studente i novinare, te popularizacija spoznaja kroz medije i društvene mreže.</p> <p>Operativno projekt zadovoljava nekoliko kriterija. Projektni tim ima iskustva u upravljanju projektima, a nekoliko članova projektnog tima imaju znatnije iskustvo istraživanja dezinformacija. Metodološki je projekt kvalitetno postavljen. Aktivnosti su u skladu s ciljevima; plan aktivnosti je logičan i izvediv. Članovi projektnog tima će kroz panel rasprave s zainteresiranim međunarodnim stručnjacima analizirati trenutne metode i računalne alate koji se koriste za provjeru točnosti informacija te na temelju zaključaka izraditi predmetnu metodologiju i nabaviti alati za analizu teksta, fotografija, videa te alat za praćenje širenja dezinformacija. Prijavitelj spominje korištenje digitalnih tehnologija, uz navođenje primjera. No, samo jedva novi digitalni alat je u proračunu, s indikacijom da će se licenca platiti za 4 mjeseca.</p> <p>Neki alati koji se spominju su de facto press clipping, pa nije jasno zašto partneri odrađuju taj posao ako će se koristiti digitalne tehnologije u tu svrhu. Suradnja s medijima primarno kao prikupljačima i objavlivačima informacija je limitirajuća. Pohvalno je što su predviđene i edukacije za medijske djelatnike za prepoznavanje dezinformacija s područja obrane i sigurnosti, kao i jačanje kritičkog kapaciteta mladih i studenata, koji su navedeni kao glavna ciljna skupina.</p> <p>Platforma za objavu provjerenih informacija je jasno definirana kao nadogradnja postojeće platforme prijavitelja. Spomenute su konkretne vrste sadržaja koje će platforma sadržavati, uključujući transparentu prezentaciju metodologije provjera. Prijavitelj je jasno opisao proračun, opisani su očekivani rezultati projekta te je u odnos stavljen iznos troškova povezan sa aktivnostima i rezultatima projekta. Jasno je opisana potreba za određenom vrstom troška, opisan je način određivanja cijene - jasno je utvrđena cijena troška, trošak je jasno povezan sa projektnim aktivnostima i očekivanim rezultatima.</p> <p>U skladu s ciljevima poziva, planirana je suradnja s međunarodnim organizacijama. No, prema proračunu nijedna od spomenutih organizacija nije <i>fact-checker</i>.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Srpsko privredno društvo „Privrednik“, OIB: 76477474267, Zagreb	Razotkrivanjem dezinformacija protiv međunacionalne netrpeljivosti i razdora	73,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt predviđa uspostavu specijalizirane jedinice za provjeru točnosti informacija unutar prijaviteljeve postojeće platforme, tj. P-portal-a. Odabrana tema projekta je tema od općeg interesa jer doprinosi objavljivanju (i označavanju) provjerenih informacija vezanih uz temu manjina u Hrvatskoj. No, navedena područja su široka, a prijavitelj nije na dostatan način u prijavi objasnio kako se misli baviti svim navedenim temama, te se ne može u cijelosti smatrati da je projekt usredotočen na jednu temu.</p> <p>Uz provjeru i objavu provjerenih informacija, projekt predviđa niz drugih aktivnosti, u suradnji s partnerom Pučkim otvorenim učilištem Ogulin, a koje su u skladu s pozivom: edukaciju novinara/<i>fact-checkera</i> koji će raditi na provjeri; edukaciju gimnazijalaca za kritičko čitanje informacija u digitalnoj sferi; te kampanju podizanja svijesti i medijske kulture šire javnosti. Na tim područjima prijavitelj već raspolaže sa iskustvom edukacije. U projektu se predviđa i implementacija TrulyMedia <i>fact-checking</i> rješenja u redakcijske procese.</p> <p>Operativno je projekt kvalitetno postavljen. Prijavitelj, i voditelj projekta, imaju potrebno iskustvo u upravljanju projektima. Bogato iskustvo prijavitelja u pripremi i provedbi projekata evidentno je iz prijave koja je profesionalno pripremljena i detaljno razrađena. Projektni tim se djelomično može smatrati stručnim jer uključuje medijske profesionalce. Prijavitelj se u pogledu popularizacija spoznaja i aktivnosti na projektu osim novokreiranom poddomenom postojeće elektroničke publikacije, namjerava služiti i internetskim radiom i internetskom televizijom, kao i društvenim mrežama. Na taj način namjerava doprijeti i do šire javnosti, pri čemu ipak postoji rizik nedostatnog dopiranja do te šire (nemanjinske) javnosti koja je, također, navedena među ciljanim javnostima.</p> <p>Projekt se ističe po inkluzivnom pristupu: tekstualni i govorni sadržaji će biti dostupni osobama s invaliditetom putem softverskih poboljšanja (easy to read i text to speech) te titlovanja. Predložene aktivnosti su usklađene sa očekivanim rezultatima. Plan aktivnosti je jasan i izvediv, no nije u potpunosti logičan. Npr., nije u cijelosti jasno zašto se kupnja licence EDMO/Truly Media (testiranje i učenje korištenja) odvija tek od 12-24 mjeseca ako se provjera informacija zasniva upravo na toj platformi. Samo korištenje TrulyMedia platforme ne može se smatrati suradnjom s međunarodnim <i>fact-checking</i> organizacijama ili inozemnim medijima koji imaju etabliranu praksu unutarredakcijske provjere informacija. Proračun zadovoljava kriterije poziva. Opisan je omjer procijenjenih troškova i očekivanih rezultata. Troškovi projekta su jasno opisani i povezani s aktivnostima odnosno provedbom projekta te očekivanim rezultatima.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek, OIB: 95494259952, Osijek	Uspostava novog neovisnog provjeravatelja u okviru Fakulteta elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek	75
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projektom se uspostavlja novi provjeravatelj informacija u okviru prijavitelja (Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija) koji će provjeravati informacije vezane uz tehnologiju, energetiku, elektrotehniku i računarstvo. Ova aktualna tema važna je za javnost i zbog fokusa na privatnost podataka i sigurnost osobnih informacija u sveprisutnom korištenju tehnologije, te se do sada niti jedan prijavljeni projekt ne bavi tim temama. Uz opći interes, projekt zadovoljava i sve dodatne kriterije, s obzirom na to da se planiraju i sadržaji koji će se publicirati javno, a koji doprinose borbi protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija, te aktivnosti sa svrhom popularizacije spoznaja i aktivnosti na projektu.</p>		
<p>Operativno, prijavitelj i voditelj projekta imaju ekstenzivno iskustvo u vođenju projekata, a navode se i adekvatni tehnički i tehnološki kapaciteti. Projektni tim je stručan na području akademskog istraživanja, ali nedostaje stručnjaka na području dezinformacija i medija/novinara što se planira steći kroz edukaciju 13 djelatnika Prijavitelja u sklopu pokretanja nove <i>fact-checking</i> platforme te suradnjom i razmjenom znanja sa međunarodnim medijima. Također, partner na projektu – Hrvatska udruga digitalnih medija (HUDI) u pogledu prethodnog iskustva zajedno sa svim svojim članovima ima tražene kompetencije. Prijavitelj nema prethodno iskustvo na području istraživanja i edukacijskih aktivnosti vezanih uz problem dezinformacija, ali Partner na projektu – Udruga HUDI, ima navedeno potrebno iskustvo. Kroz partnersku organizaciju HUDI planira se i suradnja sa svim važnijim <i>mainstream</i> hrvatskim medijima. Nadalje, Prijavitelj nema specifično prethodno iskustvo na području računalne provjere informacija i/ili razvoja alata u svrhu provjere informacija i suzbijanja dezinformacija, ali s obzirom na područje njegove djelatnosti i navedena iskustva stručnjaka, te na temelju prijašnjih projekata i razvoja vrlo sličnih alata i digitalnih platformi temeljenih na strojnom učenju i umjetnoj inteligenciji može se smatrati da posjeduje znanje i iskustvo koje će značajno pridonijeti samoj realizaciji projekta i izradi predviđenih alata. Projekt metodološki zadovoljava niz kriterija. Predložene projektne aktivnosti su u skladu s ciljevima i očekivanim rezultatima. Predviđa se uspostava novog neovisnog provjeravatelja informacija unutar FERIT-a Osijek, predviđene su jasne edukacijske aktivnosti, uspostava suradnje s nezavisnim <i>fact-checking</i> organizacijama, stvaranje medijskih sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija te popularizacija spoznaja i aktivnosti <i>fact-checking</i> organizacija. Projekt je koherentan i uzima u obzir sve vanjske čimbenike i rizike koji su jasno nabrojani te analizirani. Prijavitelj u sklopu projekta planira razviti vlastiti digitalni alat za provjeru točnosti informacija koji će omogućiti uvid u pregled povijesnih zbivanja u smislu detaljnijeg istraživanja vijesti povezanih s odabranom temom, dok će s druge strane olakšati provjeru istinitosti medijskih činjenica što predstavlja inovativan pristup u području <i>fact-checkinga</i>. Navedeni plan aktivnosti je jasan i izvediv u predviđenom roku, te su sve predviđene aktivnosti planirane logičnim slijedom.</p>		
<p>Projekt jasno i kvalitetno opisuje komunikacijski kanal (platformu) na kojem će se objavljivati provjerene informacije navodeći i objašnjavajući svaku rubriku zasebno. Jasno i detaljno je opisana predviđena politika i/ili način objave ispravka te su uzete u obzir sve situacije gdje će biti potrebno objaviti ispravak. Prijavitelj planira suradnju i razmjenu znanja sa <i>Suddeutsche Zeitung</i>, renomiranom njemačkom dnevnom novinom koja ima dugogodišnju praksu <i>fact-checkinga</i> što može znatno pridonijeti kvaliteti postupka provjere informacija. U potpunosti i jasno je opisano kako će se rezultati projekta primjenjivati u višegodišnjem razdoblju te se projekt može smatrati održivim.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Prehrambeno-tehnološki fakultet Osijek, OIB: 96371000697, Osijek	„FoodFacts, internetski sustav provjere točnosti informacija o hrani”	78
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt planira uspostavu prvog provjeravatelja informacija koji će se baviti hranom i nutricionizmom - temom koja je od općeg interesa, a nije još dovoljno obrađena s aspekta <i>fact-checkinga</i>. Prijavitelj je Prehrambeno-tehnološki fakultet Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, a partner je još jedan značajan institucionalni akter na području prehrane – Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH), te portal Agrokлуб i Društvo agrarnih novinara Hrvatske (DANH). Za suradnju su predviđeni priznati stručnjaci na području hrane, odnosno na projektu će raditi multidisciplinarni tim visokokvalificiranih stručnjaka s područja biotehničkih i društvenih znanosti u poljima prehrambene tehnologije, hrane i nutricionizma, poljoprivrede, računarstva, politologije, komunikologije i ekonomije. Predviđa se poluautomatska provjera informacija gdje se za pomoć ljudskom stručnjaku, uz ekspertizu članova projektnog tima, koriste i dostupni digitalni alati.</p> <p>Operativno je projekt kvalitetno postavljen. Prijavitelj ima bogato iskustvo u upravljanju projektima te neporecivo iskustvo na području tematskog područja – poljoprivrede i hrane, a limitirano iskustvo vezano uz suzbijanje dezinformacija i provjere informacija nadomještuje s iskusnim medijskim/novinarskim partnerima te vanjskim suradnikom. Članovi konzorcija raspolažu s određenim iskustvom na području računalne pismenosti. Prijavitelj ima potrebne kompetencije i prethodno iskustvo u upravljanju projektima te dovoljno upravljačkih sposobnosti, osoblja, opreme te se čini vrlo sposoban upravljati projektom. Ima i određene tehnološke kapacitete za provođenje predloženih aktivnosti, a dodatna oprema te licence su predviđene za nabavu tijekom projekta.</p> <p>Projekt zadovoljava niz metodoloških kriterija. Predložene projektne aktivnosti su sukladne ciljevima i očekivanim rezultatima, dobro argumentirane i koherentno povezane u odnosu na društveni kontekst. Identificirani su rizici te predložene mjere za suočavanje s njima tijekom projekta. Plan aktivnosti je jasan, logičan i izvediv u predviđenom trajanju projekta. Što se tiče unaprjeđenja sustava provjere informacija, navodi se da prijavitelj nema razrađenu metodologiju provjere informacija i standarde koji će se primjenjivati na novu mrežnu stranicu. No, prijavitelj planira angažirati respektabilnog vanjskog stručnjaka koji će provoditi edukacije o <i>fact-checkingu</i>, te razviti priručnik. Proračun je detaljno razrađen i argumentiran, dobro su procijenjeni parametri rada zaposlenih na projektu, prikupljene su ponude za opremu i usluge.</p> <p>Dobro je vidjeti da se predviđa izravna suradnja između postojećih fact-checking organizacija, no možda se nedovoljno opisuje suradnja s (tradicionalnim) medijima. Međutim, predviđa se izrada API-ja kojim će se omogućiti brza i jednostavna integracije u redakcije trećih strana, koje će tako moći koristiti postignuća ovog projekta, a što bi trebalo doprinijeti široj diseminaciji.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište u Rijeci, Ekonomski fakultet, OIB: 26093119930, Rijeka	EkonInfoChecker - Uspostava novog, neovisnog provjeravatelja informacija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci	73
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt predviđa uspostavu novog provjeravatelja koji će se fokusirati na temu od općeg interesa – gospodarstvo. Fokus će biti na informacijama iz gospodarstva koje se objavljuju u digitalnim medijima i na društvenim mrežama. Na novoj platformi predviđa se objava minimalno sto provjerenih informacija, te se dodatno planiraju i medijski sadržaji za popularizaciju projekata i borbu protiv dezinformacija kao npr. podcasti, videozapisi i medijski sadržaji. Očekivani rezultati su iskoristivi i primjenjivi u višegodišnjem razdoblju.</p> <p>Metodološki projekt zadovoljava nekoliko kriterija. Kvalitetno se opisuje platforma na kojoj će se objavljivati provjerene informacije i sustav označavanja provjerenih informacija. Predviđena je politika i/ili način objave ispravaka. Koherentnost, logičnost slijeda i izvedivost aktivnosti nisu potpuno logički posložene, jer se npr. predviđa da se edukacije za provjeru informacija odvijaju i nakon što je predviđeno da započne rad na samom <i>fact-checkingu</i>. No, s druge strane, tome se može pristupiti i da će edukacije biti kontinuirane.</p> <p>Pozitivno je da se predviđa suradnja s relevantnim međunarodnim <i>fact-checking</i> organizacijama u Italiji i Sloveniji, a posebno da je s nekoliko već ostvaren kontakt, što indicira inicijativu i izvedivost aktivnosti. Planirana je i suradnja s medijima, no trenutno je u hipotetskom smislu i nije razrađena. Na projektu nema medijskih stručnjaka ni partnera koji bi olakšali suradnju. Dok prijavitelj i voditeljica projekta imaju relevantno iskustvo u vođenju projekta, projektni tim nema dovoljno kompetencija u području računalne provjere informacija. Ipak, prijavitelj navodi rad na području istraživanja vezanog uz dezinformacije koje je stekao kroz sudjelovanje na pripremi projekta <i>Verifiable and tested approach for fighting disinformation at end user site - Veritas.eu</i>. Navedeni projekt bio je prijavljen u sklopu programa Horizon Europe. Projektni tim ima kompetencije na području istraživanja i suzbijanja dezinformacija koju je stekao kroz višemjesečnu pripremu projekta. Znatian dio proračuna planira se za razvoj tih kompetencija, što je razumljivo. Problematično je što dotični stručnjaci nisu identificirani.</p> <p>Proračun je kvalitetno postavljen. Prijavitelj je jasno opisao proračun, opisani su očekivani rezultati projekta i iznos troškova povezan sa aktivnostima i rezultatima projekta. U proračunu je jasno opisana potreba za određenom vrstom troška, opisan je način određivanja cijene - jasno je utvrđena cijena troška (npr. visina troška opisno je utvrđena temeljem ponude, istraživanja tržišta ili slično te je jasno utvrđena visina troška u skladu sa procijenjenim tržišnim cijenama), trošak je jasno povezan sa projektnim aktivnostima i očekivanim rezultatima.</p> <p>Prijavitelj navodi da osigurava stručnost u odabranoj temi gospodarstva, planira oformiti široku mrežu stručnjaka i suradnika koji mogu doprinijeti projektu. Bazirat će se na metodologiji provjere informacija kroz upotrebu tehnologije koja je inovativna u kontekstu AI i strojnog učenja, te se planira širiti znanje i obrazovanje. Prijavitelj opisuje uspostavu i jačanje projektne suradnje različitih dionika, multidisciplinarnih timova, komplementarnosti i razmjene informacija između medija, <i>fact-checking</i> organizacija i akademske zajednice, te potencijal za dodatno financiranje po završetku projekta.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište u Zagrebu Fakultet političkih znanosti, OIB: 28011548575, Zagreb	FPZG FACT CHECK: jačanje sustava i procedure provjere točnosti informacija i mehanizama izobrazbe novih provjeravatelja informacija na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu	79,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>Prijavljeni projekt doprinosi ostvarenju ciljeva i prioriteta javnog poziva, vodi se načelom javnog dosega i relevantnosti, te predviđa tematsku provjeru informacija u području izbora i mladih. U skladu s ciljevima poziva, projektom je predviđena i popularizacija spoznaja o projektu, te stvaranje sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti. Zadovoljavajući niz metodoloških kriterija, predložene projektne aktivnosti su u skladu sa ciljevima i očekivanim rezultatima, te je plan aktivnosti jasno i logično postavljen, izvediv u predloženom trajanju projekta.</p> <p>Operativno je projekt dobro postavljen. Projektni tim je multidisciplinarnan, posjeduje kompetencije na području novinarstva i visokog obrazovanja, te upravljanja projektima. Ne navodi se dosadašnje iskustvo na području računalne provjere informacija ili razvoja alata u tu svrhu. Projektni konzorciji čine partneri koji već dugo niz godina surađuju na različitim projektima i koji zajedno čine projekt ADMO (Hrvatsko neovisno središte za nadzor digitalnih medija – regionalni EDMO hub). Također, prijavitelj (Fakultet političkih znanosti - FPZG), partner (Gong) i pridruženi partneri (Fakultet elektrotehnike i računarstva - FER i Sveučilište u Dubrovniku) imaju dugogodišnju stratešku suradnju kroz nastavne, stručne, istraživačke i medijske aktivnosti. Ovaj projekt je nastavak i proširenje već uspješne dugogodišnje suradnje: osnovni postulat je da se radi u multidisciplinarnim timovima u kojima su suradnici iz različitih područja i ekspertiza.</p> <p>Glavna svrha projekta je uspostaviti i osigurati održive i kontinuirane mehanizme i procedure osposobljavanja i izobrazbe <i>fact-checkera</i> te jačanja kapaciteta provjeravatelja medijskih činjenica s ciljem osiguravanja kontinuiranih provjera točnosti informacija. To će se ostvariti kroz dodatnu edukaciju studenata novinarstva, odnosno kroz teoretsku (kurikularnu) izobrazbu i praktičnu primjenu u sklopu postojećih nastavnih jedinica na FPZG-u, a koje će se proširiti na način da u svoje silabuse uključe mogućnost odabira aktivnosti <i>fact-checkinga</i>. Projekt će se baviti i provjerom točnosti informacija i to u području – mladi i izbori. Pri tom se navodi da će se stvoriti nova platforma na FPZG-u, ali pri tome nije specificirana struktura, funkcionalnosti i sadržaj, dok je predviđeni volumen provjerenih informacija skromnog opsega.</p> <p>Zanimljivo je da projekt uključuje dodatnu horizontalnu aktivnost: traženje izmjene, komunikacije i sinergije s drugim NPOO projektima te sa ADMO projektom. Cilj je pronalaženje (i potencijalno pilotiranje) IKT rješenja koje se mogu koristiti u sklopu pojedinih fact-checking projekata te pronalaženja zajedničkih platformi za objavljivanje ishoda provjere točnosti informacija kako bi se osigurali što jači multiplicirajući efekti i dosezi utjecaja svih aktivnosti <i>fact-checkinga</i> u RH prema različitim publikama (ciljanim skupinama i krajnjim korisnicima).</p> <p>U skladu s kriterijem održivosti, jednom kada se uspostavi sustav i način rada, svi ishodni rezultati postaju dio kurikularnog i akademskog rada te se mogu ponoviti i provoditi u svakoj nadolazećoj akademskoj godini. FPZG će nastaviti nuditi mogućnost odabira studentskih aktivnosti provjere činjenica te će tako nastaviti kontinuirano s obrazovanjem studenata za rad na provjeri točnosti informacija.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić, OIB: 70921936463, Zaprešić	Održiva istina	85
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt planira uspostaviti provjeravatelja informacija na veleučilištu Baltazar te metodu/proceduru provjere informacija u medijskoj redakciji. Tematski se fokusira na provjeru informacija u području održivog razvoja, društvene odgovornosti u poslovnom sektoru i klimatskih promjena (ESG faktori), što su teme od općeg interesa. Projekt, uz Veleučilište Baltazar (VBZ), uključuje i troje partnera (Veleučilište Virovitica - VUV, Tv Zapad i udrugu Odras – održivi razvoj zajednice) i predviđa brojne aktivnosti, kao što su novi neovisni provjeravatelj točnosti informacija (Baltazar <i>fact-checking</i> odjel), razvoj procedura/metodologije, izradu priručnika te znanstvenog rada, uvođenje novoga izbornog predmeta na veleučilišta, edukaciju studenata i novinara, pokretanje nove komunikacijske platforme kod VBZ, VUV i udruge Odras; te unapređenje medijske redakcije i novinara lokalne televizije/online medija TV Zapad.</p> <p>Uz rad na provjeri točnosti informacija (više od 100 provjerenih informacija) projekt uključuje i objavu 20 internetskih i novinskih članaka, 20 objava u svrhu borbe protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija, te 6 televizijskih emisija vezanih uz temu dezinformacija na području održivog razvoja. Urednička neovisnost zagarantirana je potpisivanjem Izjave o prihvaćanju Načela rada i nepostojanju sukoba interesa, te pridržavanjem Koda načela IFCN-a. Dobro je vidjeti da projekt predviđa izravnu suradnju između medija i postojećih ili novih <i>fact-checking</i> organizacija, npr. Faktograf.hr i EDMO organizacija, te TV Zapad. No, ne navodi se uspostava suradnje sa širim spektrom medija. Nedovoljno su navedene i opisane aktivnosti koji doprinose novinarstvu utemeljenom na činjenicama i opis suradnje sa drugim medijima osim s partnerom TV Zapad.</p> <p>Zadovoljavajući je niz metodoloških kriterija, projekt ima jasno definirane i razrađene aktivnosti, rizici u vidu prevencija ili prolongiranja projekta su opisani, kao i analiza problema, plan aktivnosti i logičan slijed. Operativno je projekt kvalitetno postavljen. Postoji imenovan projektni tim koji je svojim iskustvom i kompetencijama sposoban provesti projekt. Prijavitelj ima bogato iskustvo u upravljanju projektima, te neke, ali limitirajuće kompetencije iz područja dezinformacija. Isto se kompenzira iskustvom medijskih/novinarskih partnera te vanjskog suradnika. Proračun je detaljno razrađen i argumentiran, dobro su procijenjeni parametri rada zaposlenih na projektu, prikupljene su ponude za opremu i usluge. Omjer između planiranih aktivnosti te troškova rada i opreme je adekvatan.</p> <p>Projekt se izdvaja po korektnoj argumentiranosti, razrađenosti te održivosti ponuđenih aktivnosti, no ne i po inovativnosti u pristupu i korištenim alatima. Projekt će rezultirati visokom kvalitetom kroz umrežavanje s <i>fact-checking</i> organizacijama na europskoj i regionalnoj razini, što će doprinijeti dugoročnoj održivosti projekta. Prijavitelj planira i jasno navodi edukacije kao i broj ljudi koji će ih prolaziti te svrhu edukacija. Opisan je način korištenja rezultata te kako će biti osigurana održivost očekivanih rezultata projekta u sklopu Veleučilišta i nastavaka edukacija, odnosno multiplikacija stjecanja znanja i iskustva vezanih uz analize dezinformacija za nastavnike, studente i novinare. S time će se postići jačanje kompetencija ciljnih skupina, unaprjeđenje kapaciteta prijavitelja i partnera u provjeravanju informacija, smanjene dezinformacija u javnom prostoru, te popularizacija <i>fact-checking</i> organizacija.</p>		

Naziv korisnika	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Zagrebačka škola ekonomije i managementa, OIB: 96760515998, Zagreb	Prepoznavanje i razotkrivanje dezinformacija – nove tehnologije, iskustvo i znanje kao alati	79
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>Projektom se planira osnivanje „Fact-checking centra“, novog neovisnog provjeravatelja točnosti informacija u sklopu prijavitelja Zagrebačke škole ekonomije i managementa (ZŠEM) i formiranje multidisciplinarnog tima, a koji posjeduje kompetencije na području novinarstva i visokog obrazovanja. Planiraju se i drugi brojni rezultati koji su u skladu s ciljevima poziva: uspostavljanje i jačanje sustava provjere informacija u dvije medijske redakcije (internetski portal srednja.hr i internetski radio 808), uvođenje <i>fact-checkinga</i> kao dijela kolegija u sklopu nekoliko predmeta na ZŠEM-u, edukacija 200 studenata i 20 nastavnika dvaju veleučilišta (ZŠEM i Tehničko veleučilište) te 10 novinara. Težište provjere informacija je gospodarstvo, odnosno društvena odgovornost kompanija (poslovna etika i korporacijska društvena odgovornost). Kako se u projektnom prijedlogu navodi „u marketingu se često radi o lažnom i obmanjujućem oglašavanju, cjenovnoj politici, sniženjima, podacima o trajnosti, deklariranim podacima o proizvodima i uslugama, a u menadžmentu se često pojavljuju dezinformacije vezane uz nestručno upravljanje, korupciju, nepotizam, netržišne prakse, sivu ekonomiju“. Stoga su ove gospodarske teme relevantne i od općeg interesa. No, u projektu se također navodi da će partner internetski portal srednja.hr provjeravati informacije iz područja obrazovanja, te se time odstupa od u potpunosti tematske provjere informacija.</p> <p>Uz aktivnosti provjere i objave provjerenih informacija, projektom je predviđeno i upoznavanje javnosti sa spoznajama i aktivnostima projekta putem 30 objava na internetskoj stranici prijavitelja i partnera, odnosno njihovim društvenim mrežama, te putem 8 radijskih emisija i 4 javne tribine/okrugla stola na temu promišljanja europskih problema i traganja za rješenjima na osnovi činjenica te izradom 1 brošure u svrhu borbe protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija. Pohvalni su i planovi za stvaranje medijskih sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija: 30 priopćenja u tisku ili elektroničkim medijima, 30 objava na društvenim mrežama, 15 radijskih emisija (radio 808), 30 članaka (srednja.hr) i 1 brošura.</p> <p>Voditeljica projekta ima relevantna iskustva, no projekt uključuje vanjsku suradnicu za upravljanje, na čije savjetovanje se planira izdvojiti ekvivalent gotovo 50 % plaća svih ostalih u projektnom timu. Iz prijave i životopisa prijavitelja bi se dalo zaključiti da se radi o kompetentnom timu prijavitelja s bogatim iskustvom upravljanja projektima, pa je ova stavka u proračunu donekle neopravdana. Operativno projekt zadovoljava niz kriterija. Projektni tim ima određene relevantne kompetencije, te nekoliko dugogodišnjih novinara. No, novinari nisu sektorski vezani samo uz gospodarstvo kao temu projekta, a znanstveno osoblje nema specifične ekspertize u ovom području, nego u vezanim područjima. Na ZŠEM-u se izvode kolegiji Kriitičko mišljenje, Poslovne komunikacije, Politički marketing i Novinarstvo te na TVZ-u kolegij Digitalna ekonomija koji uključuju edukaciju na temu medijske pismenosti. Prijavitelj posjeduje iskustvo na području jačanja kompetencija novinara, no ono nije potpuno adekvatno. No, pohvalno je i da se projektom predviđa suradnja između obrazovnih institucija, medija, i drugih provjeravatelja informacija.</p> <p>Izvedivost plana aktivnosti nije potpuno jasna jer neke projektne aktivnosti nisu planirane logičnim slijedom. Npr. predviđa se izrada metodologije M3-M18, te edukacije <i>fact-checkera</i> do kraja projekta (M24), no provjera informacija u razdoblju M6-24. Stoga treba obratiti pažnju da se metodologija definira prije početka rada na provjeri točnosti informacija. Metodološki je projekt dobro postavljen. Jasno je uspostavljena i vidljiva transparentnost ustroja, procedura i metodologije provjere informacija.</p>		

Sljedeći projektni prijedlog dobio je više od 70 bodova, međutim, preostala sredstva nisu bila dostatna za financiranje:

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, OIB: 32840574937, Zagreb	Uspostava novog neovisnog provjeravatelja točnosti informacija u okviru Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar	70,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt predviđa uspostavu novog provjeravatelja i razvoj specijalizirane jedinice za provjeru informacija kod partnera (Green.hr) na temu ekologije i klimatskih promjena, što je tema od općeg interesa. Provjera informacija planirana je kroz veći dio projekta, no čini se sekundarna s obzirom da nije navedena kao jedan od ciljeva projekta. Ne navodi se očekivani obujam provjerenih informacija, no konkretno se planira 10 medijskih objava i 10 medijskih članaka na temu klimatskih promjena. Iako prijavitelj ne posjeduje iskustvo na području istraživanja i edukacijskih aktivnosti vezanih uz dezinformacije, partner posjeduje iskustvo na području istraživanja informacija i jačanja kompetencija novinara.</p> <p>Navodi se da će provjeru informacija obnašati obje „jedinice“, no edukacija za <i>fact-checking</i> planirana je samo za prijavitelja, dok se čini da će se partner educirati kroz zajedničke edukativne materijale. Nije jasno zašto novinari iz Green.hr ne bi prisustvovali edukaciji. Uz provjeru informacija, projekt zadovoljava dodatne kriterije s obzirom da predviđena aktivnosti sa svrhom popularizacije spoznaja i aktivnosti na projektu (događaj/panel u organizaciji prijavitelja, multimedijских sadržaji, kampanja na društvenim mrežama, produciranje PR članaka, objave na portalu partnera).</p> <p>Metodološki projekt zadovoljava niz kriterija. Predložene aktivnosti su u skladu s ciljevima i rezultatima. Prijavitelj opisuje cjelokupni projekt koherentno, odražava analizu problema i uzima u obzir vanjske čimbenike/glavne rizike te navodi mjere za ublažavanje rizika. Opisana je analiza problema, plan aktivnosti i slijed. Logika slijeda nije potpuno jasna. Npr. planira se početak provjere informacija od početka projekta (A1.4 od M1, A2.4 od M4), no izrada metodologije traje do M16, edukacije su do M8, a suradnja s međunarodnim <i>fact-checkerima</i> do M12. Stoga se ukazuje na nelogičan slijed aktivnosti, odnosno planiranom početku rada na provjeri točnosti informacija prije no što se okonča edukacija i razvoja metodologije. Slična nelogičnost, odnosno planirana edukacija tijekom cijelog projekata, zamijećena je kod većine prijavljenih projekata.</p> <p>Nova platforma je jasno opisana te u skladu s kriterijima transparentnosti s obzirom da će uključivati objavu metodologije te politiku objave ispravaka. Projektni tim je donekle stručan na području novinarstva, no većina suradnika je iz reda lifestyle novinarstva što ne pokazuje stručnost u vezi ekologije i klimatskih promjena. Projektni tim nema jasnih kompetencija u području provjere informacija, što je evidentno i u nedovoljno kvalitetnoj razrađenoj metodologiji, te planu da se de facto vođenje projekta povjeri zasad nepoznatoj osobi. Iako prijavitelj nije radio na razvoju alata, navodi da će se angažirati honorarni suradnici (stručnjaci) iz IT sektora (pokretači tehnološkog medija Netokracija) te da aktivno koriste računalnu provjeru informacija i razne alate za te namjene.</p>		

Od 19 ocijenjenih projektnih prijedloga, **9 projektnih prijedloga nije dobilo minimalno 70 bodova**, te se stoga nije kvalificiralo za raspodjelu bespovratnih sredstava. U nastavku je popis prijavitelja, odnosno projektnih prijedloga koji su u neovisnoj evaluatorskoj analizi dobili manje od 70 bodova. Naznačen je ukupan broj bodova te obrazloženje visine dodijeljenih bodova za svaki navedeni projekt:

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Centar za poduzetništvo – za razvoj i promoviranje poduzetničkog ponašanja, OIB: 75020571350, Osijek	In Media Veritas - destigmatizacija poduzetništva objavom provjerenih i točnih informacija u medijima	51
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>Projektom se predviđa uspostava i razvoj specijalizirane jedinice za provjeru informacija na temu poduzetništva na postojećoj platformi poduzetnistvo.org (prijavitelj navodi da se radi o mediju iako navedeni portal nije registriran kao elektronička publikacija). Platforma poduzetnistvo.org trenutačno je agregator vijesti iz drugih online portala (domaćih i stranih) bez naznaka ozbiljnih novinarskih aktivnosti samih upravitelja stranice.</p> <p>Projekt predviđa primjenu načela javnog doseg a i relevantnosti ali su s obzirom na tražena sredstva taj doseg i ishodi vrlo ograničeni (objava 30 provjerenih informacija, 4 TV priloga u trajanju od 10 minuta i 12 TV jingleova te 2 tribine). Prijavitelj te njegov voditelj imaju bogato iskustvo u upravljanju projektima, od čega veći dio predstavlja administracija projekata za druge, te se čini sposoban upravljanja projektom. Sam prijavitelj i partneri nemaju iskustva na području istraživanja i/ili edukacijskih aktivnosti vezanih uz dezinformacije i/ili provjere informacija te je iz tog razloga angažiran vanjski suradnik koji ima predviđene istraživačke i edukacijske kompetencije.</p> <p>Predložene aktivnosti su usklađene sa očekivanim rezultatima. Plan aktivnosti je jasan i izvediv. No, projektne aktivnosti nisu planirane logičnim slijedom. Prvenstveno je nejasno na koji način i kada će se vršiti provjera minimalno 30 medijskih sadržaja iz područja poduzetništva budući da je predviđeno vrijeme za aktivnost svih 24 mjeseca, a aktivnost edukacije za stjecanje potrebnih kompetencija od 6-18 mjeseca provedbe projekta. Cilj uspostave suradnje s nezavisnim <i>fact-checking</i> organizacijama nije dovoljno specificiran; spominje se suradnja sa „nezavisnom <i>fact-check</i> organizacijom na području Europske unije.“ Navedene su svjetski poznate organizacije koje bi prijavitelj obišao sa partnerima uz napomenu da posjet njima ovisi o njihovoj „mogućnosti i raspoloživosti za prijem projektnog konzorcija“.</p> <p>Uz to nije jasno na koji način bi ponuđena izrada studije o provjeri točnosti informacija emitiranih u javnom prostoru nadogradila postojeće studije na tom području, te koji zapravo istraživački jaz zatvara ili nadopunjuje. U prijavi nije uvjerljivo predstavljena problematika dezinformacija glede poduzetništva u Hrvatskoj niti metodologija provjere, tako da nije jasno kakva će se metodologija koristiti i kako će se izbjeći rizik PR-izvještavanja (pristranost) s obzirom da se u obrazloženju relevantnosti projekta ističe potreba „promocije uspješnih poduzetničkih priča i pothvata s ciljem jačanja društvenog uvažavanja poduzetničkog djelovanja.“</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Generacija.hr – Udruga za promicanje medijske kulture, međugeneracijske solidarnosti i zaštite prava mladih, obitelji i umirovljenika, OIB: 65512346848, Zagreb	"Uspostava fact-checking jedinice za borbu protiv dezinformacija u javnim istupima političara"	63,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>Projektom se predlaže uspostava dvije nove <i>fact-checking</i> jedinice koje bi provjeravale svakodnevne izjave političara na zbivanja u Hrvatskoj i svijetu. Provjera točnosti „izjava političara u javnosti o svakodnevnim temama“ ne može se smatrati tematskom/sektorskom provjerom informacija, jer izjave mogu biti vezane za veliki broj različitih tema koje se odnose na brojne sektore. Iako prijavitelj navodi da „bi se to moglo smatrati i tematskom provjerom informacija iz područja politike, s fokusom na istinitost izjava političara“, izjave političara u javnosti mogu se, ali i ne moraju, odnositi na aktualne teme od općeg interesa. Iako se navodi da će projekt provjere činjenica u medijskim istupima političara posebno utjecati na: migrante i izbjeglice, LGBTQ+ zajednicu, osobe s invaliditetom, manjine i socijalno ekonomski ranjive skupine nejasno je zašto projekt nije usmjeren ka provjeri informacija i suzbijanje dezinformacija koje se odnose upravo na navedene ciljane skupine. Uz navedeno, dalje se izdvaja i problem objava dezinformacija i njihov utjecaj na mlade i marginalizirane skupine ali sam projekt nije usmjeren na provjeru informacija koje se odnose isključivo na tu skupinu već na „izjave političara o svakodnevnim temama“. Iako se u opisu projekta ispravno navodi da „dezinformacije u politici mogu imati ozbiljne posljedice na društvo, gospodarstvo i političke procese“ navodi se da će provedba projekta imati utjecaj na „jačanje otpornosti društva na dezinformacije na temu svakodnevnih zbivanja te izjava političara u Hrvatskoj“ iz čega se da zaključiti da projektu nedostaje fokusa te da nije usmjeren na provjeru informacija vezanih uz bilo koju od prethodno navedenih skupina što upućuje na nedostatak jasnog cilja i metodologije prilikom inicijalnog odabira informacija koje se planiraju provjeravati.</p>		
<p>Kao različiti (glavni) ciljevi projekta se navode „uspostava novog neovisnog provjeravatelja u sklopu prijavitelja“ i „razvoj specijalizirane jedinice za provjeru informacija unutar postojećih medijskih redakcija prijavitelja“. No, iz prijave se može zaključiti da se radi o istom ishodu projekta, tj. postojeće platforme prijavitelja (http://generacija.hr/) i partnera (https://hrvatski-glasnik.com/) u sklopu projekta će se nadograditi otvaranjem nove rubrike na kojoj će se objavljivati informacije provjerene korištenjem osmišljene metodologije provjere, a koja će biti uspostavljena u suradnji s partnerom - Filozofskim fakultetom Sveučilišta J. J. Strossmayera.</p>		
<p>Opis projekta u svrhu ispunjavanja kriterija javnog dosega kao i stvaranje medijskih sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija navodi se objavljivanje provjerenih informacija na komunikacijskim kanalima. Nije predviđena izrada dodatnih sadržaja koji bi doprinijeli osvještavanju šire javnosti o problemu dezinformacija, čime bi se zadovoljili dodatni kriteriji poziva. Predviđena su dva događaja za edukaciju javnosti za borbu protiv dezinformacija ali u opisu postoje velike nejasnoće koji su ciljevi događaja i na koji način će se ostvariti. Prijavitelj i voditeljica projekta imaju potrebna iskustva i kompetencije u vođenju projekata. Navode se kompetencije projektnog tima, ali se temeljem navedenog ne može smatrati da je projektni tim stručan na području istraživanja, suzbijanja ili edukacija vezanih uz dezinformacije. Kao iskustvo na području računalne provjere informacija i/ili razvoja alata u svrhu provjere informacija i suzbijanja dezinformacija nikako se ne može smatrati korištenje Googlea u svrhu pretraživanja po internetu, a što se kao iskustvo navodi u prijavi. Dok je korištenje SaaS aplikacija (Claimbuster alata i Keyword Tool-a) pohvalno, no ne može se smatrati inovativnim pristupom u provjeri. Tim uključuje novinare, čime bi se mogao kompenzirati manjak iskustva u provjeri objavljenih informacija, no, s obzirom da se iz njihovih životopisa ne može iščitati sektorska</p>		

specijalizacija, te projekt nije tematski profiliran, potencijalni operativni doprinos novinara projektu nije dostatno obrazložen i stoga ostaje nejasan.

Metodološki, projekt zadovoljava više kriterija dok su neki kriterij samo djelomično ispunjeni. Plan aktivnosti je jasno opisan i provediv u predloženom vremenu trajanja projekta a projektne aktivnosti su planirane logičnim slijedom. Projekt jasno opisuje i komunikacijski kanal (portal generacija.hr i hrvatski-glasnik.com) na kojima će se objavljivati provjerene informacije. Predviđa se javna objava procedure provjere informacija. U opisu projekta ni na koji način nije predviđena suradnja sa međunarodnim *fact-checking* organizacijama ili inozemnim medijima koji imaju etabliranu praksu unutar redakcijske provjere informacija što predstavlja nedostatak, posebice s obzirom na predviđene informacije koje se projektom žele provjeravati. Projekt predviđa objavu minimalno 15 članaka mjesečno, a koji će se odnositi na objavu ispravljenih informacija u sklopu rubrika novog komunikacijskog kanala te je predviđen YouTube kanal na kojem će se jednom mjesečno emitirati podcast u kojem će se s popisa vanjskih stručnjaka odabrati jedan relevantan za aktualnu temu. Nejasan je doprinos predmetnog podcasta borbi protiv dezinformacija, odabir relevantnih tema te odabir stručnjaka. Naime, komentar odabranih stručnjaka ne predstavlja provjeru informacija tj. *fact-checking*.

Omjer procijenjenih troškova i očekivanih rezultata nije jasno opisan, posebice u slučaju troška koji se odnosi na kreiranje podcasta. Nije jasno objašnjeno na koji način će sredstva biti utrošena, tko će sudjelovati u izradi podcasta (članovi tima ili vanjska produkcija) te kako je trošak procijenjen. U opisu projekta se samo navodi da će biti kreirani podcasti jednom mjesečno. Zaključno, cijelom projektu nedostaje jasno usmjerenje u pogledu informacija koje će se provjeravati. Spominju se brojne specifične skupine društva, no sam postupak provjere informacija nije usmjeren ni na jednu od njih specifično iako se prijavitelj kroz svoj rad već dugi niz godina bavi upravo temama vezanim uz njih. Nema posebno inovativnih elemenata te se planiraju koristiti već ustaljene metode i tehnologije provjere informacija pa stoga cijeli projekt značajno ne doprinosi razvoju *fact-checkinga* i borbi protiv dezinformacija.

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Hrvatska nacionalna udruga za e-mobilnost „Strujni krug“, OIB: 54808710323, Zagreb	Uspostava platforme za provjeru medijskih činjenica o elektromobilnosti	64,5
Objašnjenje dodijeljenih bodova		
<p>Predmet projekta je popularizacija električnih vozila i energetske učinkovitosti, a projekt je relevantan jer postoji mnogo dezinformacija o električnim vozilima koje se šire putem društvenih medija, interneta pa čak i tradicionalnih medija, a koje mogu dovesti do pogrešnih zaključaka i odluka prilikom kupovine ili upotrebe električnih vozila.</p> <p>Iako se kao jedan od glavnih ciljeva projekta navodi „uspostava novog neovisnog provjeravatelja“, nigdje ne postoji podatak o uspostavi funkcionalne i zakonski usklađene ustrojbene jedinice organizacije prijavitelja koja bi služila kao novi neovisni provjeravatelj, nego se iz gramatičke konstrukcije SC1 na str. 11 opisa projekta (Uspostava novih neovisnih provjeravatelja u sklopu udruge Strujni krug) čini da prijavitelj <i>fact-checker</i> koji će biti educirani na projektu smatra “novim neovisnim provjeravateljem”. Uz provjeru informacija, projekt predviđa niz aktivnosti usmjerenih na popularizaciju spoznaja o projektu i medijskih sadržaja koji doprinose borbi protiv dezinformacija i osvještavanju javnosti o problemu dezinformacija, što je u skladu s ciljevima poziva.</p> <p>Metodološki projekt zadovoljava neke kriterije. Plan aktivnosti je jasno opisan i provediv je u predloženom vremenu trajanja projekta. Projektne aktivnosti su planirane logičnim slijedom. Projekt opisuje komunikacijski kanal, no manjkavo. Pokretanje nove platforme odvijat će se na internetskoj stranici prijavitelja, dok će se na postojećoj web stranici partnera – elektroničkog medija uspostaviti nova rubrika na kojoj će se objavljivati provjerene informacije. Opisano je što se trenutno nalazi na internetskoj stranici partnera, no nedostaje opis onog što će biti napravljeno. Sama činjenica da će metodologiju izrađivati sveučilišni profesor s višegodišnjim stažem u uredništvu najpoznatijih stručnih časopisa iz područja energetike ne garantira izradu procedure za provjeru informacija čime se jamči ideološka nepristranost. Politika i način objave ispravaka su također nedovoljno objašnjeni.</p> <p>Planira se korištenje Software as a service (SaaS) tehnologije u procesu provjere točnosti podataka. Prijavitelj navodi kupnju licenci za ChatGPT i korištenje Midjourney AI tehnologije, no ista je sklona proizvesti netočne informacije i AI generirane sadržaje, što čini provjeru informacija problematičnom. Sukladno tome, iznos za financiranje licence je pozamašan, ali ne i neophodan.</p> <p>Projekt ne predviđa suradnju ni s jednom od postojećih <i>fact-checking</i> organizacija, što bi bilo korisno za edukaciju projektnog tima u <i>fact-checkingu</i>.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Obnova, OIB: 97306877074, Zagreb	Obnova točnog informiranja javnosti o procesima migracije	51
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt planira jačanje sustava i procedura provjere točnosti informacija s područja iseljavanja, što je tema od općeg interesa, iako se uz navedeno navodi da se projekt također planira baviti i drugim temama poput politike, zdravstva, obrazovanja i drugih područja čime se gubi fokus samog projekta. U tu svrhu planira se izrada aplikacije automatskog filtriranja vijesti s ključnim riječima povezanim s iseljavanjem te uspostava specijalizirane jedinice pri postojećoj medijskoj redakciji (direktno.hr) projektnog partnera. Predmetna aplikacija ne predstavlja inovaciju s obzirom na to da se radi o pukoj automatizaciji prikupljanja medijskih objava prema ključnim riječima (već postoji velik broj takvih aplikacija na tržištu te nije potrebno razvijati novu aplikaciju u tu svrhu) što se ne može smatrati posebno inovativnim pristupom u području <i>fact-checkinga</i>. K tome se navodi da će se provesti edukacija za korištenje programa „poput Fact Check Markup tool i ClaimReviewa“ iz čega je nejasno je na kojem će se alatu točno temeljiti projekt. Uz objavu provjerenih informacija planira se i kreiranje podcasta koji mogu doprinijeti borbi protiv dezinformacija i podizanju svijesti javnosti o problemu dezinformacija, što može doprinijeti dodatnim ciljevima poziva.</p> <p>Prijavitelj i voditelj projekta imaju potrebne kompetencije i prethodno iskustvo u upravljanju projektima. Prijavitelj nije usko profiliran nego obavlja niz djelatnosti, od okupljanja mladih i okruglih stolova o braniteljima i Domovinskom ratu do očuvanja voda te promicanja športskog ribolova i ribolovnog turizma te lovstva. Među specificiranim djelatnostima ne može se zaključiti da se je do sada bavio temama povezanim s iseljavanjem. Znanjem o iseljavanju raspolažu neki od partnera na projektu. Također, iz priloženih životopisa ne može se zaključiti da je projektni tim specijaliziran za teme migracije, iako postoje kompetencije s područja društvenih istraživanja, ali ne i iskustvo u radu na problemu dezinformacije i provjeri informacija. Nema dokaza da su novinari koji su spomenuti kao dio projektnog tima sektorski specijalizirani u skladu s predmetnom temom. Također prijavitelj je propustio jasno opisati i navesti tehničke i tehnološke kapacitete za provedbu projekta te se kao dokaz postojanja istih poziva na prethodno provedene projekte.</p> <p>Predložene aktivnosti su u skladu s ciljevima i rezultatima. Plan aktivnosti je jasan i izvediv, ali planirane aktivnosti nisu planirane logičnim slijedom. Naime, brojne aktivnosti se preklapaju i provode tijekom cijelog trajanja projekta, a međusobno su uvjetovane, te se istovremeno planira provoditi provjera točnosti informacije i stvaranje medijskih sadržaja s edukacijom. Nedostatak predloženog projekta je i nedostatak suradnje s međunarodnim <i>fact-checking</i> organizacijama, koja projektom nije planirana, a koja može biti od važnosti za temu projekta. Navodi se da je planirano praćenje dobrih primjera iz prakse. Također, komunikacijski kanal nije opisan, samo se navodi da je predviđeno korištenje postojećeg portala, izrada nove internetske stranice te uvođenje oznaka. Navodi se da je projektom predviđena metodologija koja se temelji na činjenicama i dokazima, te da će se koristiti provjereni izvori i biti uspostavljene procedure i mehanizmi. Sve navedeno je izrazito općenito i nejasno što dovodi u pitanje ispunjavanje traženog kriterija. Proračun se uveliko temelji na troškovima rada zaposlenih na projektu koji nisu specijalizirani za područje dezinformacija, te nije izgledno da će i nakon završetka projekta nastaviti s provedbom daljnjih aktivnosti, a što u velikoj mjeri dovodi u pitanje održivost cijelog projekta. Previsoki troškovi su predviđeni za produkciju 30 podcasta - za svaki se planira najam prostora, opreme i montaža iako prijavitelj navodi da raspolaže svim potrebnim tehničkim i tehnološkim kapacitetima za provedbu projekta. S obzirom na niske cijene opreme koja omogućuje produkciju podcasta pristojne razine kvalitete, racionalnije bi bilo planirati nabavu opreme. Konačno, navedeni mjerljivi rezultati projekta koji se navode su preskromni te nisu jasno argumentirani s obzirom na ciljeve javnog poziva.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Savez antifašističkih boraca i antifašista Republike Hrvatske, OIB: 78328494160, Zagreb	Putevima istine	64,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt okuplja tim znanstvenika, novinara i aktivista radi uspostavljanja tematski specijalizirane <i>fact-checking</i> platforme True Fact s ciljem razotkrivanja i suzbijanja lažnih informacija u medijskom prostoru na temu Drugog svjetskog rata.</p> <p>Tema nije potpuno jasna. Od početka prijave do str. 43 (obrazac 9) navodi se da će se projekt baviti <i>fact-checkingom</i> povijesnih činjenica vezanih uz Drugi svjetski rat. Odjednom, na str. 43 se navodi i rubrika posvećena dezinformacijama o ranjivim, diskriminiranim i marginaliziranim skupinama i manjinskim zajednicama te rubrika o razotkrivanju već postojećih uvriježenih „povijesnih istina“ u hrvatskom društvu, a koje nisu utemeljene na znanstveno provjerenim činjenicama, kao i rubrika o odnosu prema antifašizmu i fašizmu i ratnim zločinima (naročito od 1991. do 1995.). Dakle, plan se potpuno udaljava od postavljene teme i ovdje postaje nejasno čime će se prijavljeni <i>fact-checking</i> portal zapravo baviti.</p> <p>Kao rizik se navodi da može doći do nedovoljnog broja dezinformacija i sukladno tome medijskih objava na koje portal True Fact može reagirati, stoga se postavlja pitanje koliko je ova tema značajna u širem smislu. Metodološki projekt zadovoljava nekoliko kriterija. Predložene aktivnosti su u skladu s ciljevima i rezultatima, svi su popisani i objašnjeni, iako su brojčano skromni. Plan aktivnosti je izvediv u predviđenom trajanju projekta.</p> <p>Prijavitelj i voditelj projekta posjeduju potrebne kompetencije i prethodno iskustvo u upravljanju projektima. U prijavi se navode članovi projektnog tima i njihova zanimanja, no ne navode se njihove kompetencije na području novinarstva i dezinformacija. Članovi su znanstvenici, profesori na Filozofskom i Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te novinari. Navedene su aktivnosti suradnje i umrežavanja, no dionici su međunarodne institucije koje su stručne u području Drugog svjetskog rata, a ne u <i>fact-checkingu</i>.</p> <p>Proračun djelomično zadovoljava kriterije. Prijavitelj je jasno opisao proračun, opisani su očekivani rezultati projekta te je u odnos stavljen iznos troškova povezan s aktivnostima i rezultatima projekta. No, ono što je nejasno opisano su troškovi za vanjske stručnjake, npr. za press clipping od 9600 eura te savjetodavne usluge od 12480 eura. Ukoliko postoji tim i partneri na projektu koji imaju iskustva s europskim projektima, nije jasno za što je potreban vanjski stručnjak.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište u Splitu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, OIB: 83615500218, Split	Provjera točnosti informacija u području klimatskih promjena s naglaskom na područje Mediterana	63,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt se temelji na uspostavi novog provjeravatelja informacija na temu klimatskih promjena, što je tema od općeg interesa. Predviđa se lansiranje nove platforme, te newsletteri, podcasti i edukacije za novinare i javnost, što doprinosi dodatnim ciljevima poziva.</p> <p>Iako projekt sadrži relevantne, jasno opisane i realne neposredne rezultate, oni su s obzirom na tražena sredstva i vremensko razdoblje provedbe projekta skromni (8 radijskih emisija, 8 podcasta, 8 internetskih članaka, 8 newslettera, 5 info-hour događanja i 2 javna događanja). Volumen i učestalost provjere i objave provjerenih informacija nisu specificirani. Operativno projekt zadovoljava neke kriterije. Prijavitelj i voditelj projekta imaju relevantna iskustva u vođenju projekata.</p> <p>Tim ima iskustva u upravljanju projektima i temi (klima), te je navedeno da SOFZ partneri imaju iskustva po pitanju medijske pismenosti. Iz životopisa je jasno da jedna osoba predaje medijske predmete. No, iako se u prijavi navode iskustva (nije definirano čija) u istraživanjima dezinformacija i računalnoj provjeri informacija, ova informacija nije potkrijepljena u životopisima i nema dovoljno podataka o njoj u prijavi da bi se smatrala pouzdanom – nije moguće procijeniti je li iskustvo dostatno i relevantno za prijavu. Iskustva istraživačkog rada i recenziranja znanstvenih radova koja su navedena nisu relevantna.</p> <p>Projektne aktivnosti su u skladu s ciljevima. No, izvedivost nekih aktivnosti je upitna. Npr. nije jasno koliko će biti korisne edukacije SOFZ-a kad nije jasna njihova ekspertiza u praktičnoj provjeri informacija. Nije jasno zašto je potrebno 3 mjeseca za održavanje 3 jednodnevne edukacije. A pri tome se postavlja pitanje koje se kompetencije mogu steći kroz 3 jednodnevne edukacije, te zašto su potrebna daljnja 3 mjeseca za istraživanje tržišta i mapiranje dostupnih programskih rješenja.</p> <p>Problematičan je i slijed nekih aktivnosti. Predviđa se provjera informacija M13-24, a u isto vrijeme i mapiranje najbolje prakse. Ne bi li dobra praksa trebala biti mapirana prije provjera da bi se primijenila u metodologiji? Metodološki su zadovoljeni neki kriteriji. Opisana je komunikacijska platforma. Jasno je uspostavljena i vidljiva transparentnost ustroja, procedura i metodologije.</p> <p>Tipovi suradnje s drugim <i>fact-checkerima</i> su nejasni, kao i suradnja s medijima izuzevši edukacije.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Sveučilište u Zagrebu, Medicinski fakultet, OIB: 45001686598, Zagreb	Infodemiologijom od mora lažnih vijesti do znanstveno mjerljivih istinitih činjenica (istina) o mentalnom zdravlju	65,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>U skladu s ciljevima poziva, projekt planira uspostaviti prvog provjeravatelja točnosti informacija s područja mentalnog zdravlja, što je tema od općeg interesa, a nije još dovoljno obrađena s aspekta <i>fact-checkinga</i>. Projektom se planira unaprijediti objava informacija na portalu promente-emphatica.hr. Dobro je vidjeti planove za suradnju s medijima i <i>fact-checking</i> institucijama, no ovi planovi su nedovoljno razvijeni. Navedeni su planovi suradnje sa 15 medijskih nakladnika, koji nisu specificirani, jednu hrvatsku (neodređenu) te dvije međunarodne <i>fact-checking</i> organizacije (isto neodređene).</p> <p>Relevantnost projekta očituje se u planiranim relevantnim i ostvarivim rezultatima koji će biti vidljivi nakon provedbe projekta: razvijen inovativni alat temeljen na AI tehnologiji, uspostavljena novinarska redakcija, napravljene 3 analize podataka, objavljeno 12 blogova, 12 video podcasta, 12 edukativno promotivnih materijala, 20 intervjua.</p> <p>Prijavitelj ima bogato iskustvo u upravljanju projektima te neporecivo iskustvo na području tematskog područja, međutim, ne raspolaže s iskustvom vezanim uz dezinformacije, suzbijanje dezinformacija, provjere informacija i/ili medijske pismenosti. Time ne raspolažu ni partnerske organizacije te se to planira putem kasnije suradnje s nakladnicima medija. Suradnja s medijima je navedena, ali ne i jasno specificirana (koji mediji i kada će biti uključeni), što povlači pitanja izvedivosti projekta. Projektne aktivnosti su u skladu s ciljevima i očekivanim rezultatima. Predviđa se razvoj i implementacija vlastitog naprednog sustava provjere činjenica koji bi trebao pomoći u borbi protiv lažnih vijesti. Kombiniranjem računalne analize teksta i AI modela sustav bi trebao automatski provjeravati činjenice.</p> <p>I metodološki projekt ostavlja pitanja o izvedivosti aktivnosti. Velik dio planiranog algoritma i njegovo funkcioniranje zasniva se na GPT4 platformi (koja je naplatna, a nije jasno na koji način se taj problem planira premostiti), što značajno može utjecati na funkcioniranje samog osmišljenog algoritma. Naime, vezanje novog algoritma uz postojeći NLP čiji budući razvoj nije izvjestan i poznat može ugroziti funkcioniranje centralnog dijela projekta – algoritma. Također, u tim nije uključen stručnjak iz područja IKT tehnologija te realizacija ovisi u velikom opsegu o pronalasku adekvatnog izvođača a za što je predviđeno relativno malo sredstava.</p> <p>Proračun ne zadovoljava sve kriterije poziva. Omjer procijenjenih troškova nije razmjernan. Naime, projekt predviđa razvoj kompleksnog algoritma za koji se planira angažirati vanjskog izvođača, a za što je predviđeno samo 10 % traženih sredstava. S obzirom na ciljeve i očekivane rezultate projekta previše sredstava je usmjereno na trošak osoblja, vođenje i administraciju projekta.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Veleučilište PAR, OIB: 89694105768, Rijeka	Uspostava novog provjeratelja točnosti informacija na Veleučilištu PAR	42
Objašnjenje dodijeljenih bodova		
<p>Projektom se predlaže uspostava suradnje između Veleučilišta PAR i medija BUG.HR s ciljem uspostave novog provjeratelja informacija na Veleučilištu PAR i platforme za provjeru točnosti informacija povezanih sa sektorom ekonomije i gospodarstva te uspostava specijalizirane jedinice za provjeru informacija medijske redakcije i medijskog portala BUG.HR. Radi se o relevantnoj temi i temi od općeg interesa.</p> <p>Kao jedan od glavnih ciljeva projekta se navodi „uspostava novog neovisnog provjeratelja u sklopu prijavitelja“, no nigdje ne postoji podatak o uspostavi funkcionalne i zakonski usklađene ustrojbene jedinice organizacije prijavitelja koja bi služila kao novi neovisni provjeratelj, nego se smatra da je nabavkom opreme, izradom metodologije i izradom mrežne stranice na postojećoj internetskoj platformi prijavitelja taj cilj realiziran.</p> <p>Planirani konkretno kvantificirani rezultati (1 međunarodna suradnja, tj. online edukacija od strane slovenskog portala Oštro; 1 konferencija, 10 članaka i 10 drugih medijskih sadržaja, 1 publikacija, te 25 studenata uključenih u rad jedinice za provjeru informacija) preskromni su i preopćeniti za traženu svotu.</p> <p>Prijavitelj i voditeljica projekta imaju potrebne kompetencije i iskustva u upravljanju projektima. No, ni prijavitelj ni partner nisu stručni za područje <i>fact-checkinga</i>. S obzirom na veliku stavku proračuna za vanjsku uslugu upravljanja projektom, čini se da će se i u upravljanju projektom, i u izradi <i>fact-checking</i> platforme, i u izradi metodologije, i u edukacijama u potpunosti osloniti na vanjske stručnjake, što sa sobom nosi velike rizike u implementaciji projekta.</p> <p>Predložene projektne aktivnosti su prilagođene ciljevima, no nisu uvjerljivo razrađene i argumentirane. Identificirani su rizici te su predložene mjere za upravljanje njima tijekom projekta. Plan aktivnosti je neambiciozan, no, logičan i izvediv u predviđenom trajanju projekta. Iako se navodi da je projekt između ostalog usmjeren prema tvrtkama, organizacijama i dionicima iz sektora ekonomije i gospodarstva kako bi se osiguralo da novouspostavljena platforma odražava stvarne potrebe tržišta i pruži relevantne informacije krajnjim korisnicima - što doprinosi podizanju svijesti o važnosti istinitog izvještavanja, poslovne etike i integriteta, ali i boljoj pripremi studenata za njihove buduće profesionalne uloge te osigurava da se njihova edukacija usklađuje sa stvarnim potrebama tržišta - nigdje u samoj prijavi nije razjašnjeno kako bi se ta suradnja s dionicima iz sektora ekonomije i gospodarstva trebala realizirati.</p> <p>Metodološki projekt zadovoljava neke kriterije. Predviđa se javna objava procedure provjere informacija što podrazumijeva transparentnu definiciju smjernica koje će se koristiti u procesu provjere činjenica. Planirana je i politika objave ispravaka.</p> <p>Suradnja s međunarodnim fact-checking organizacijama ograničena je na online edukaciju od strane slovenskog portala Oštro.</p>		

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Ukupan broj bodova
Zajednica športskih udruga i saveza Zagrebačke županije, OIB: 86461041615, Samobor	Promicanje medijske pismenosti na području Zagrebačke županije	29,5
Obrazloženje dodijeljenih bodova		
<p>Projekt predviđa razvoj sistema provjere informacija u području sporta u Zagrebačkoj županiji, s fokusom na edukacije novinara i javnosti (nije tema od općeg interesa). Navodi se da su edukacije primarna aktivnost projekta (Opis projekta, str. 14), a kao aktivnost nije navedena provjera informacija, što čini nejasnim hoće li se projekt uopće baviti provjerama informacija te doprinijeti ciljevima poziva. Spominje se da će se provjerene informacije objavljivati na platformi (Opis projekta, str 25) ali nije jasno tko će ih provjeravati ni objavljivati s obzirom da trošak rada provjere nije dio proračuna.</p> <p>Projekt je opisan vrlo općenito; ne postoje mjerljivi rezultati. Projekt predviđa edukaciju javnosti kroz kampanje i promocije putem društvenih medija, web stranica, i drugih kanala, ali ne znamo o čemu točno jer se spominju i medijska pismenost i dezinformacije o sportskim događajima, a ništa od toga nije konkretizirano kao tema. Planiraju se i radionice i seminari za novinare, provjeravatelje činjenica, akademsku zajednicu i druge zainteresirane dionike – no opet, teme nisu specificirane. Navodi se organizacija konferencije o ulozi medija u sportskim događajima za koju nije jasno kako je povezana s <i>fact-checkingom</i>. Spominje se istraživanje i analiza utjecaja projekta na medijsku kulturu i pismenost građana - nije jasno kakvo, s kim, kao i gdje će biti objavljeni rezultati istraživanja.</p> <p>Operativno projekt ne zadovoljava kriterije. U obrascu 9 navodi se da prijavitelj, voditeljica i tim imaju relevantna iskustva u vođenju projekata, te kompetencije i ekspertizu vezane uz istraživanja i/ili provjeru informacija. Na ova pitanja odgovoreno je deklarativno, bez dokaza i primjera koji bi poduprli deklarativne tvrdnje. Iz obrasca 9 i životopisa nije moguće dokazati da prijavitelj, voditeljica ili tim imaju potrebne kompetencije i iskustva.</p> <p>Metodološki projekt ne zadovoljava kriterije. Projekt ne opisuje detaljno komunikacijski kanal ni metodologiju. Navodi se da će projekt koristiti web stranicu kao glavnu platformu za objavljivanje provjerenih informacija. Ne zna se hoće li platforma biti smještena na postojećem portalu prijavitelja (ako ga posjeduje) ili negdje drugdje.</p> <p>Predviđa se transparentnost ustroja, procedura i metodologije provjere informacija, no nije objašnjeno kako će to biti realizirano, osim da će projektni tim održavati otvorenu komunikaciju s javnošću i biti dostupan za pitanja i povratne informacije putem e-pošte, društvenih medija i drugih komunikacijskih kanala.</p> <p>Suradnja s međunarodnim fact-checkerima se spominje, no nema konkretnih aktivnosti prema njoj, niti su aktivnosti planirane u proračunu.</p>		

Od ukupno primljenih 38 prijava, 19 prijava je odbačeno kao neprihvatljivo, zbog neispunjenja formalnih administrativnih uvjeta. U nastavku je popis **odbačenih** prijavitelja odnosno projektnih prijedloga s naznačenim razlogom odbacivanja projekta:

Naziv prijavitelja	Naziv projekta	Obrazloženje odbacivanja
Baza za radničku inicijativu i demokratizaciju, OIB: 71221363917, Zagreb	Unapređivanje sustava provjere informacija razvojem baza podataka i inovativnih procedura	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. je propisano kako su Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), sukladno pravnom statusu prijavitelja/partnera obvezni dostaviti godišnje financijsko izvješće, obrazac DOH za obrtnike za zadnje odobreno računovodstveno razdoblje koji uključuje Knjigu primitaka i izdataka (Obrazac KPI), popis dugotrajne imovine (Obrazac DI) i Obrazac P-PPI, ili ekvivalentno izvješće za zadnju dostupnu godinu, ukoliko navedeno nije javno dostupno. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako za partnera Hrvatsko novinarsko društvo navedeno izvješće nije javno dostupno u propisanom i potpunom obliku i nije dostavljeno u okviru prijave projektnog prijedloga.
Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu, OIB: 26525403450, Zagreb	VIDI - Verifikacijom informacija protiv dezinformacija	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je kako izvod iz registra stvarnih vlasnika nije dostavljen ni za prijavitelja niti za partnere. Također, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo) moraju dostaviti Izjavu o financiranim projektima organizacije iz javnih izvora 2021/2022.i 2023. – Obrazac 11. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako projektni partneri nisu dostavili navedeni Obrazac 11.
EFFECTUS veleučilište, OIB: 47182242398, Zagreb	EFFECTUS KLINIKA - provjera istinitosti financijskih i pravnih vijesti u hrvatskim medijima	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje neizravni troškovi nastali izravno kao posljedica provedbe projekta kod prijavitelja izračunavaju se po fiksnoj stopi do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je da Prijavitelj nije potraživao neizravne troškove već su isti prijavljeni

		samo za partnera, a što, sukladno odredbama Poziva, nije prihvatljivo.
Glas poduzetnika, OIB: 87582274224, Zagreb	Projekt provjere točnosti informacija za poduzetnike u medijima	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, u točki 2.2. propisani su uvjeti prihvatljivosti partnera i formiranje partnerstva te je propisano da su, između ostalog, prihvatljivi partneri koji su pravne i/ili fizičke osobe (medijski profesionalci) oni koji su mikro, mali ili srednji poduzetnici sukladno definiciji malih i srednjih poduzeća na način utvrđen u Prilogu Preporuke Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (OJ L 124, 20.5.2003.), upisani u odgovarajuće upisnike za obavljanje medijske djelatnosti, a kojima osnivač nije tijelo javne vlasti, u trenutku podnošenja projektne prijave minimalno 12 mjeseci. Uvidom u skupnu izjavu za partnera, kao i uvidom u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu utvrđeno je da je jedini osnivač društva 24sata d.o.o. (koji je partner na ovom projektu) društvo Styria Media International GmbH (u nastavku: Styria). Styria je ujedno jedini osnivač društva Večernji list d.o.o. i društva Styria medijski servisi d.o.o. Slijedom navedenog razvidno je da je društvo 24sata d.o.o. povezano poduzeće sa društvom Styria te kao takvo nije prihvatljiv partner.</p> <p>Nadalje, sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako prijavitelj nije dostavio izvadak iz registra stvarnih vlasnika dok je partner dostavio Izvadak iz ožujka 2023. godine.</p>
Hrvatska udruga menadžera sigurnosti, OIB: 16381590465, Zagreb	Mjesto sigurnih informacija	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje neizravni troškovi nastali izravno kao posljedica provedbe projekta kod prijavitelja izračunavaju se po fiksnoj stopi do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je da neizravni troškovi potražuju više od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Naime, iz Obrasca 10. Proračun, proizlazi da prihvatljivi izravni troškovi osoblja Prijavitelja iznose 43.766,27 EUR, dok je za neizravne troškove zatraženo 17.260,12 EUR, što predstavlja 39,43 % prihvatljivih izravnih</p>

		<p>troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta.</p> <p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisana je dokumentacija koju je potrebno priložiti u okviru prijave projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako nedostaje sljedeća dokumentacija:</p> <p>Obrazac 2 – Izjava partnera o istinitosti podataka, izbjegavanju dvostrukog financiranja i ispunjavanju preduvjeta za sudjelovanje u postupku dodjele; Obrazac 8 - Izjava partnera o korištenim potporama male vrijednosti; Obrazac 14 – Izjava o statusu s obzirom na (ne)povrativost poreza na dodanu vrijednost - nije dostavljeno ni za prijavitelja niti za projektnog partnera.</p> <p>Nadalje, Uputama za prijavitelje, točkom 3.1 je propisano kako su Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), a koji su obveznici upisa u registar stvarnih vlasnika, obvezni dostaviti Izvadak iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako izvod iz registra stvarnih vlasnika nije dostavljen za Prijavitelja.</p>
Hrvatski novinari i publicisti, OIB: 38279989730, Zagreb	Youth Check - portal za provjeru informacija o mladima	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti potvrdu Porezne uprave o ispunjenju obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje ne stariju od 30 (trideset) dana od datuma predaje projektnog prijedloga. Za prijavitelja ili partnera koji je u sustavu centraliziranog obračuna plaća (COP) potrebno je dostaviti informaciju o istom (u slobodnoj formi). Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako Partner Fakultet hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu nije dostavio potvrdu Porezne uprave odnosno nije dostavio informaciju o COP-u (u slobodnoj formi).
Hrvatski savez za rijetke bolesti, OIB: 84873085315, Zagreb	Check4rare - medijsko izvještavanje o osobama oboljelim od rijetkih bolesti	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je kako izvod iz registra stvarnih vlasnika nije dostavljen.

<p>Institut za migracije i narodnosti, OIB: 80265403319, Zagreb</p>	<p>Migracije i istina</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. S obzirom da predmetna projektna prijava nije zaprimljena u krajnjem roku za dostavu projektnih prijedloga odnosno do 10. listopada 2023. u 15:00 sati, projektna prijava nije udovoljila formalnim uvjetima Javnoga poziva te nije bila dalje razmatrana u kontekstu predmetnog Poziva.</p>
<p>Institut za nove medije i e-demokraciju, OIB: 26906005281, Zagreb</p>	<p>Potjehov pečat: neovisna provjera točnosti informacija</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. S obzirom da predmetna projektna prijava nije zaprimljena u krajnjem roku za dostavu projektnih prijedloga odnosno do 10. listopada 2023. u 15:00 sati, projektna prijava nije udovoljila formalnim uvjetima Javnoga poziva te nije bila dalje razmatrana u kontekstu predmetnog Poziva.</p>
<p>Roditelji u akciji, OIB: 06947174377, Zagreb</p>	<p>Reci Fakat - Provjerenim činjenicama o seksualnom i reproduktivnom zdravlju i pravima za društvo otporno na dezinformacije</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje neizravni troškovi nastali izravno kao posljedica provedbe projekta kod prijavitelja izračunavaju se po fiksnoj stopi do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je da neizravni troškovi potražuju više od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Naime, iz Obrasca 10. Proračun, proizlazi da prihvatljivi izravni troškovi osoblja Prijavitelja iznose 82.950,00 EUR, dok je za neizravne troškove zatraženo 19.120,00 EUR, što predstavlja 23,05 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta.</p>
<p>Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek, OIB: 83830458507, Osijek</p>	<p>Dizajn i implementacija alata za provjeru medijskih činjenica - biomedicinskih informacija</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje neizravni troškovi nastali izravno kao posljedica provedbe projekta kod prijavitelja izračunavaju se po fiksnoj stopi do visine od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Uvidom u predmetnu projektnu prijavu utvrđeno je da neizravni troškovi potražuju više od 15 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta. Naime, iz Obrasca 10. Proračun, proizlazi da prihvatljivi izravni troškovi osoblja Prijavitelja iznose 76.811,43 EUR, dok je za neizravne troškove zatraženo 15.021,59 EUR, što predstavlja 19,55 % prihvatljivih izravnih troškova osoblja prijavitelja uključenog u provedbu projekta.</p>

<p>Sveučilište Sjever, OIB: 59624928052, Koprivnica</p>	<p>FCNorth</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti potvrda Porezne uprave o ispunjenju obveze plaćanja dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje ne starija od 30 (trideset) dana od datuma predaje projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako Partner Planmedia d.o.o nije dostavio potvrdu Porezne uprave.</p> <p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako Partner Planmedia d.o.o. dostavio izvadak iz registra stvarnih vlasnika od 10.12.2019. godine.</p> <p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izjavu o korištenim potporama male vrijednosti (de minimis) – Obrazac 8, kao i Izjavu o financiranim projektima organizacije iz javnih izvora 2021/2022.i 2023. – Obrazac 11. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako za partnera Sveučilište u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti nisu dostavljeni navedeni Obrazac 8. i Obrazac 11.</p>
<p>Sveučilište Sjever, OIB: 59624928052, Koprivnica</p>	<p>PAZI! Provjera akademskih Znanstvenih Izvora</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. S obzirom da proračun projektne prijave nije zaprimljen u krajnjem roku za dostavu projektnih prijedloga odnosno do 10. listopada 2023. u 15:00 sati projektna prijava nije udovoljila formalnim uvjetima Javnoga poziva te nije bila dalje razmatrana u kontekstu predmetnog Poziva.</p>
<p>Sveučilište u Rijeci – Fakultet informatike i digitalnih tehnologija, OIB: 64218323816, Zagreb</p>	<p>Platforma za provjeru informacija iz domene umjetne inteligencije na temelju znanstvenih objava (SCI-VerifAI)</p>	<p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako partner Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku nije dostavio izvadak iz registra stvarnih vlasnika.</p>
<p>Sveučilište u Rijeci, Medicinski fakultet, OIB: 98164324541, Rijeka</p>	<p>Uspostava platforme za provjeru medicinskih činjenica ProvjeRI</p>	<p>Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. S obzirom da predmetna projektna prijava nije zaprimljena u krajnjem roku za dostavu projektnih prijedloga</p>

		odnosno do 10. listopada 2023. u 15:00 sati, projektna prijava nije udovoljila formalnim uvjetima Javnoga poziva te nije bila dalje razmatrana u kontekstu predmetnog Poziva.
Teleskop media - udruga za zaštitu slobode govora i mišljenja, OIB: 85221036911, Zagreb	Činjenicama protiv dezinformacija	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 1.6., propisano je kako se bespovratna sredstva koja se dodjeljuju korisniku smatraju potporama male vrijednosti (de minimis potpore). Nadalje, određeno je kako iznos sredstava koji se traže projektom ne smije premašiti dopušteni prag potpore male vrijednosti koje se dodjeljuju na temelju Programa de minimis (Dodatak 1 Javnog poziva). Uvidom u projektnu prijavu, zatraženo je 197.300,00 EUR. Uvidom u registar potpora male vrijednosti, utvrđeno je kako je u prethodnim godinama prijavitelj već zaprimio potpore u ukupnoj vrijednosti od 14.601,00 EUR. Obzirom da projektna prijava iznosom premašuje dopušteni prag potpore male vrijednosti, istu nije moguće dodijeliti.
Udruga Rijeka danas, OIB: 78584515659, Rijeka	Istinometar	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izjavu o financiranim projektima organizacije iz javnih izvora za 2021./2022.i 2023. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako Partner Udruga Castua nije dostavio potrebni Obrazac 11. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Skupnu izjavu. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako partner Index promocija d.o.o. nije dostavio potrebni Obrazac 7.
Veleučilište Edward Bernays, OIB: 13055296868, Zagreb	Fact-Checker inkubator	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Skupnu izjavu. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako partner Vrelo informacija d.o.o. nije dostavio potrebni Obrazac 7.
Županijska liga protiv raka – Split, OIB: 71692007850, Split	In medias (ST)res - provjera medijskih činjenica i jačanje otpornosti medija i društva na dezinformacije	Projektni prijedlog ne udovoljava svim propisanim formalnim uvjetima Javnog poziva. Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izjavu o korištenim potporama male vrijednosti (de minimis). Uvidom u projektni prijedlog

		<p>utvrđeno je kako prijavitelj Županijska liga protiv raka - Split nije dostavio potrebni Obrazac 8.</p> <p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izjavu o financiranim projektima organizacije iz javnih izvora 2021/2022.i 2023. – Obrazac 11. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako ni prijavitelj ni partneri nisu dostavili navedeni Obrazac 11.</p> <p>Sukladno Uputama za prijavitelje, točkom 3.1. propisano je kako Prijavitelj i svi partneri (ukoliko postoji projektno partnerstvo), moraju dostaviti Izvod iz registra stvarnih vlasnika koji ne smije biti stariji od 10 dana od dana podnošenja projektnog prijedloga. Uvidom u projektni prijedlog utvrđeno je kako je izvod iz registra stvarnih vlasnika za partnera Dalmacija danas d.o.o. nije zaprimljen u krajnjem roku za dostavu projektnih prijedloga odnosno do 10. listopada 2023. u 15:00 sati.</p>
--	--	---

Ova odluka bit će objavljena na mrežnoj stranici Agencije za elektroničke medije (www.aem.hr) .

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Rok za podnošenje prigovora je 8 dana od objave rezultata na mrežnoj stranici Agencije za elektroničke medije. Prigovor se može uputiti isključivo na postupak procjene, ne i rezultate tog postupka. Teret dokazivanja nepravilnog postupanja je na Prijavitelju. Odluku o prigovoru donosi Ravnatelj (ili druga osoba koju ovlasti, na temelju prethodnog mišljenja Povjerenstva za rješavanje prigovora). Prigovori se podnose elektroničkim putem na adresu: npoo@aem.hr.

Prigovori dostavljeni na drugi način, kao i oni dostavljeni izvan roka, podneseni od neovlaštene osobe (osobe koja nije Prijavitelj ili nije ovlaštena od strane Prijavitelja) ne smatraju se valjanima i ne uzimaju se u razmatranje, o čemu se pisanim putem obavještava Prijavitelj.

Prigovor ne odgađa izvršenje Odluke o odabiru projekata i daljnju provedbu natječajnog postupka.

RAVNATELJ AGENCIJE ZA ELEKTRONIČKE MEDIJE

Josip Popovac, v. r.